

Chw bestemmingsplan Hoogspanningsstation, Oudenrijn

Inhoud

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doelstelling	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	6
1.3	Geldende plannen	6
1.4	Bestemmingsplanmethodiek.....	7
1.5	Leeswijzer	7
2.1	Rijksbeleid.....	8
2.1.1	Nationale Omgevingsvisie (2020)	8
2.2.1	Provinciale Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening	10
2.2.2	Regionale Energiestrategie Utrecht (2021)	11
2.3	Gemeentelijk beleid.....	12
2.3.1	Omgevingsvisie Utrecht.....	12
2.3.2	De koers	12
2.3.3	Energie	13
2.4	Conclusie.....	13
Hoofdstuk 3	Bestaande situatie	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Beschrijving van het plangebied	14
3.2.1	Historische ontwikkeling	14
3.2.2	Monumenten, beeldbepalende elementen en cultuurhistorie	14
3.3	Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied	14
3.4	Conclusie.....	16
Hoofdstuk 4	Planbeschrijving.....	17
4.1	Projectbeschrijving	17
4.1.1	Toekomstige situatie	17
4.1.2	Architectuur	18
4.1.3	Landschappelijke inpassing	19
Hoofdstuk 5	Onderzoek en randvoorwaarden	20

5.1 Inleiding	20
5.2 Milieueffectrapportage	20
5.3 Bedrijven en milieuzonering.....	21
5.4 Geluidhinder	22
5.5 Natuur.....	23
5.6 Stikstof	28
5.7 Water	29
5.8 Bodem.....	33
5.9 Luchtkwaliteit	33
5.10 Externe veiligheid	34
5.11 Ontploffbare oorlogsresten	35
5.12 Archeologie.....	36
5.13 Conclusie.....	38
Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid.....	39
6.1 Economische uitvoerbaarheid.....	39
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	39
6.2.1 Vooroverleg	41
Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting.....	43
7.1 Inleiding	43
7.2 Opbouw regels.....	43
7.2.1 Het gebruik van het woord of.....	43
7.3 Artikelsgewijze toelichting.....	43
7.4 Handhaving.....	44
Hoofdstuk 8 Juridische toelichting van de algemene regels.....	45
8.1 Algemene inleiding hoofdstukken 3 tot en met 7	45
8.1.1 Bijzondere en algemene regels	45
8.1.2 Voortuitlopen op de Omgevingswet, uniformering van regels.....	45
8.1.3 Nieuwe termen in de algemene regels	45
8.2 Bouwen en slopen (hoofdstuk 3 van de regels)	46
8.2.1 Inleiding op de algemene bouwregels.....	46
8.2.2 Inleidende regels over het bouwen en het slopen.....	46

8.2.3	Bijzondere regels over het bouwen.....	47
8.2.4	Bouwen is toegestaan	47
8.2.5	Bouwen met een vergunning	48
8.2.6	Bouwen is niet toegestaan	49
8.2.7	Slopen	49
8.3	Gebouwen en locaties gebruiken (hoofdstuk 4 van de regels)	50
8.3.1	Inleiding	50
8.3.2	Activiteiten die niet zijn toegestaan	50
8.3.3	Bedrijfsactiviteiten.....	50
8.4	Grondwerk: activiteit in de bodem (hoofdstuk 5 van de regels).....	51
8.5	Natuur, flora en fauna (hoofdstuk 6 van de regels)	52
8.5.1	Kappen, inleiding	52
8.5.2	Vergunningplicht	53
8.5.3	Beoordeling van de aanvraag	53
8.5.4	Herplantplicht.....	55
8.5.5	Indieningseisen voor een vergunning.....	55
8.5.6	Bebouwingscontour.....	56
8.6	Algemeen overgangsrecht (hoofdstuk 7 van de regels)	56

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

Het initiatief betreft renovatie en capaciteitsuitbreiding van hoogspanningsstation Oudenrijn, gelegen in Rijnenburg. Op korte termijn heeft de bestaande energie-infrastructuur in de regio Utrecht een netuitbreiding, mede vanwege een sterke groei en omvang van de verdere verstelijking en het verder (willen) vormgeven van de energietransitie.

De komende 30 jaar verwacht Stedin minimaal een verdubbeling van het elektriciteitsverbruik door de groei van de stad en elektrificatie van warmtevoorziening en mobiliteit. Ook zal op meerdere plekken in de stad elektriciteit geproduceerd worden met zonnepanelen (op daken en in veldopstellingen) en windmolens. Renovatie en capaciteitsuitbreiding van het station is nodig voor:

1. Renovatie in verband met veroudering is nodig om een blijvende betrouwbare levering van elektriciteit te kunnen waarborgen.
2. De 16 Utrechtse gemeenten (U16) hebben een ambitie vastgelegd om duurzame opwek te realiseren. De ambitie om Station Oudenrijn uit te breiden vloeit voort uit de Regionale Energie Strategie (RES). De projecten zijn o.a. energielandschap Rijnenburg en Reijerscop en windmolens en zonnepanelen die aangesloten worden via de tussenspanningsstations in IJsselstein, Nieuwegein, Montfoort, Lopik en Woerden.
3. De gemeente Utrecht heeft een grote ambitie om binnenstedelijk de nieuwbouwopgave uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU2040) te realiseren. Om dit mogelijk te maken is een nieuw tussenspanningsstation in Kanaleneiland nodig. Dit station zal aangesloten worden op Hoogspanningsstation Oudenrijn.
4. Het energieaanbod en de energievraag in de regio rondom Hoogspanningsstation Oudenrijn groeit. De tussenspanningsstations in IJsselstein, Nieuwegein, Montfoort, Lopik en Woerden zullen daarom ook uitgebreid moeten worden. Deze stations zullen ook aangesloten worden op hoogspanningsstation Oudenrijn.
5. De polder Rijnenburg is in beeld voor woningbouw. Om toekomstige woningen en bedrijven in de polder van energie te voorzien, wordt het station planologisch voorbereid om dit mogelijk te maken. Hiermee kan Stedin op korte termijn acteren op een eventueel gemeentelijk besluit om medewerking te verlenen aan o.a. woningbouw.

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is de toekomstige ontwikkelingen planologisch-juridisch mogelijk te maken.

Er komt een nieuwe wet, de Omgevingswet, die de Wet ruimtelijke ordening gaat vervangen. Als voorbereiding op de Omgevingswet brengt de gemeente eenheid in de algemene regels van bestemmingsplannen. Dat zijn regels die niet speciaal voor één functie (bestemming) gelden. In het bestemmingsplan Algemene regels Utrecht dat voor vrijwel de hele gemeente gaat gelden, staan nieuwe algemene regels die in de plaats komen van algemene regels die per bestemmingsplan gelden. De regels van het bestemmingsplan Algemene regels Utrecht zijn ook aan dit bestemmingsplan toegevoegd. De toelichting van die regels is te vinden in hoofdstuk 8.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Heycoppercade 2a in de gemeente Utrecht, aan de zuidzijde van de rijksweg A12 en ten westen van de rijksweg A2. Op dit moment bevindt zich hier een hoogspanningsstation en grasland. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door een zorglocatie van het Leger des Heils met bijbehorende barakgebouwen die hier tijdelijk is gevestigd aan de Heycoppercade 2b. Ten oosten en westen van de locatie wordt de locatie begrensd met sloten en grasland. Ten zuiden bevindt zich ook grasland met hierachter de watergang 'Middelwetering', alsmede twee agrarische bedrijven met bedrijfswoning.

Het plangebied, in eigendom van Stedin en weergegeven in figuur 1, is gebaseerd op basis van het ontwerp en de kadastrale omgeving. Een klein vlak aan de zuidoost zijde van het plangebied (gele vlak) is in bezit van Tennet en maakt geen onderdeel uit van het plangebied. Er is wel relatie met dit perceel, omdat het station van Stedin aangesloten is op het station van Tennet. TenneT heeft ook ambities voor uitbreiding, maar hiervoor wordt een separaat initiatief gestart. Beide initiatieven worden op elkaar afgestemd. Voor de exacte locatie en begrenzing van het plangebied kan de digitale verbeelding behorende bij het bestemmingsplan worden geraadpleegd.

Figuur 1: Begrenzing plangebied (rode omlijning)

1.3 Geldende plannen

De betreffende locatie is gelegen binnen het geldende bestemmingsplan 'Rijnenburg, Utrecht' (vastgesteld 5 maart 2015). In het bestemmingsplan heeft het plangebied de enkelbestemmingen 'Bedrijf – Nutsvoorzieningen' (op de locatie van het huidige station) en 'Agrarisch' op de noordzijde van het perceel. Daarnaast valt een deel van het gebied binnen de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding'. Binnen de enkelbestemming 'Agrarisch' kan het gewenste station niet worden gerealiseerd. Deze bestemming biedt ruimte voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf met ondergeschikte nevenactiviteiten van de bedrijfsvoering.

Dit bestemmingsplan vervangt voor de locatie van het plangebied het volgende bestemmingsplan.

Bestemmingsplan	Vastgesteld door Raad	Onherroepelijk
Rijnenburg, Utrecht	5 maart 2015	Ja

1.4 Bestemmingsplanmethodiek

Het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: BuChw) is met ingang van 28 oktober 2016 gewijzigd. Sinds die datum beschikt de gemeente Utrecht juridisch gezien over één bestemmingsplan voor het hele grondgebied, verder 'het bestemmingsplan van Utrecht' genoemd. Dat bestemmingsplan kan in zijn geheel of gedeeltelijk gewijzigd worden.

De gemeente Utrecht is opgenomen in artikel 7g van het BuChw. Daardoor mag de gemeente de experimenteerbepalingen uit artikel 7g van dat besluit gebruiken. Op grond van artikel 7c van het BuChw kunnen onder andere regels in het bestemmingsplan worden opgenomen over het behouden of maken van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In de vakliteratuur spreekt men van 'een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'. Met 'verbreed' wordt dan bedoeld: niet alleen 'een goede ruimtelijke ordening' (bestemmingsplan), maar ook andere aspecten van de fysieke leefomgeving (Omgevingswet, die vanaf juli 2023 gaat gelden), waaronder bijvoorbeeld gezondheid en duurzaamheidsaspecten.

1.5 Leeswijzer

Deze toelichting is opgebouwd uit acht hoofdstukken. In dit inleidende hoofdstuk komt de aanleiding, doelstelling, ligging van het plangebied en het vigerende bestemmingsplan aan bod. In hoofdstuk 2 'Relevante beleidskaders' wordt het relevante beleid beschreven. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 'Bestaande situatie' de bestaande situatie ter plaatse van het plangebied aan bod. In hoofdstuk 4 'Planbeschrijving' wordt het plan nader toegelicht. Hoofdstuk 5 'Onderzoek en randvoorwaarden' is gewijd aan de impact van de ontwikkeling op de omgeving. Onder andere de aspecten geluid, water, externe veiligheid, bodem, ecologie en archeologie zullen hier worden behandeld. Hoofdstuk 6 zal ingaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 7 en 8 bevatten de juridische plantoelichting op de regels. In hoofdstuk 7 is de toelichting op de plan specifieke bestemmingsregels opgenomen en in hoofdstuk 8 de toelichting op de algemene regels die voor alle bestemmingsplannen gelden.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 *Rijksbeleid*

2.1.1 Nationale Omgevingsvisie (2020)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 'Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven, zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw, zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI bevat een toekomstperspectief met de ambities van het Rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd.

De gemeente Utrecht kan vooral aan de volgende nationale belangen een bijdrage leveren:

1. bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving;
2. realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit;
3. waarborgen en bevorderen van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving;
4. zorg dragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften;
5. waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
6. waarborgen van een goede toegankelijkheid van de leefomgeving;
7. beperken van klimaatverandering;
8. realiseren van een toekomstbestendige, circulaire economie;
9. waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
10. waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
11. waarborgen en versterken van een aantrekkelijk ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat;
12. behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang;
13. verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit.

De NOVI benoemt vier prioriteiten

De opgaven die voortkomen uit de nationale belangen van het Rijk zijn vertaald in vier integrale prioriteiten:

1. ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel bevorderen;
3. zorgen voor sterke en gezonde steden en regio's;
4. stimuleren van een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Omgevingsinclusieve benadering

Centraal in de te maken belangenafwegingen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving in zijn volledige omvang (boven- en ondergrond). Hierbij wordt aangesloten bij de integrale opvatting van het begrip fysieke leefomgeving uit de Omgevingswet en wordt de noodzaak van een integrale afweging benadrukt. Het belangrijkste spanningsveld in die afwegingen is het spanningsveld tussen beschermen en ontwikkelen.

Een omgevingsinclusieve benadering van de leefomgeving houdt in, dat ontwikkeling van de leefomgeving samen gaat met versterking van te beschermen waarden als gezondheid, landschap, waterveiligheid, natuur, cultureel erfgoed, leefomgevingskwaliteit en milieukwaliteit. Veiligheid, gezondheid en duurzaamheid zijn basale randvoorwaarden voor alle maatschappelijke activiteiten zoals bedrijfsmatige activiteiten, de energietransitie en de woningbouw.

Afwegingsprincipes

Beschermen en ontwikkelen gaan niet altijd en overal samen (en zijn soms onverenigbaar), maar ze kunnen elkaar ook versterken. Om dit afwegingsproces en de omgevingsinclusieve benadering richting te geven, is in de NOVI een drietal afwegingsprincipes geformuleerd:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte.
2. Kenmerken & identiteit van een gebied staan centraal. De optimale balans tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere.
3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Plangebied

Het doel van de toekomstige Omgevingswet (deze wet treedt in werking per juli 2023) is het bereiken van een balans tussen: '(a) bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en (b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften'. Deze dubbele doelstelling uit de Omgevingswet is vertaald in de omgevingsinclusieve benadering van de leefomgeving.

Het initiatief uitbreiding van Hoogspanningsstation Oudenrijn sluit goed aan op de doelstellingen van de Omgevingswet, omdat de uitbreiding bijdraagt aan de balans tussen de hier bovengenoemde punten.

2.2 *Provinciaal en regionaal beleid*

2.2.1 Provinciale Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening

Op 10 maart 2021 stelden Provinciale Staten de Omgevingsvisie en de Interim Omgevingsverordening vast. De Interim Omgevingsverordening is nodig omdat de Omgevingsverordening alleen onder de Omgevingswet in werking kan treden. Met de Interim Omgevingsverordening kunnen plannen en ambities eerder vormgegeven worden. De Omgevingsverordening heeft van 1 juni 2021 tot en met 12 juli 2021 ter inzage gelegen. De Omgevingsverordening treedt op 1 juli 2023 tegelijk met de Omgevingswet in werking.

In de Omgevingsvisie staat hoe de provincie er in 2050 uit ziet. De Omgevingsvisie geeft richting aan de toekomstige en fysieke leefomgeving. Dit is alles op, boven en onder de grond en inclusief de sociale aspecten zoals toegankelijkheid en inclusiviteit. In de Interim Omgevingsverordening staan de regels en instructieregels die daarvoor nodig zijn. Provincie Utrecht geeft bij de onderstaande 7 thema's de provinciale belangen aan die verplichtingen met zich meebrengen. Dat geeft al een doorkijk naar deze instructieregels.

Om voor te sorteren op de toekomst richt de Omgevingsvisie zich op een aantal ontwikkelingen:

- extra woningen die gebouwd moeten worden;
- toename van werkgelegenheid;
- toename van verkeer;
- energietransitie;
- klimaatverandering;
- verandering in de landbouw;
- versterking van natuur en recreatief groen.

Provincie Utrecht vindt het daarbij belangrijk om de bestaande kwaliteiten te behouden, te versterken en in balans te laten zijn met deze ontwikkelingen. De ruimte voor ontwikkelingen is beperkt, terwijl de vraag naar ruimte groot is.

Uitwerking beleid in 7 thema's

De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving en voor het mogelijk maken van lokale afwegingen als een veilige en gezonde leefomgeving daarbij gebaat is. Het beleid voor de gezonde en veilige leefomgeving is beschreven in 7 thema's.

1. **Stad en land gezond**
Dit thema gaat over milieu, gezondheid, recreatie en toerisme. Provincie Utrecht wil graag voor de woon-, werk-, en leefgebieden bereiken dat deze gezond zijn en uitnodigen tot bewegen. In en rondom steden en dorpen moeten voldoende groene gebieden zijn om te recreëren.
2. **Klimaatbestendig en waterrobuust**
Dit thema gaat over een duurzaam en robuust bodem- en watersysteem, een klimaatbestendige en waterveilige leefomgeving en een perspectief voor bodemdalingsgebieden. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er bescherming is tegen overstromingen, een tekort aan zoetwater of de gevolgen van extreem weer (wateroverlast en hitte).
3. **Duurzame energie**
Dit thema gaat over het stimuleren van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie uit wind, zon, bodem en water.
4. **Vitale steden en dorpen**
Dit thema gaat over ruimte voor wonen en leven en ruimte voor werken en winkelen. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat nieuwe woningen en bedrijven vooral komen op plekken binnen de bebouwde kom. Ook is het belangrijk dat deze plekken goed bereikbaar zijn met trein, bus, tram en fiets. Prioritaire locaties voor grootschalige integrale ontwikkeling zijn onder meer Leidsche Rijn, Utrecht Centraal Station (Beurskwartier/Lombokplein en Merwedekanaalzone), Lunetten-Koningsweg en Utrecht Science Park/Rijnsweerd.
5. **Duurzaam, gezond en veilig bereikbaar**
Dit thema gaat over een goed bereikbare provincie, ontwikkeling bij knooppunten en optimalisatie van netwerken, wegen, OV en fiets. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat er nieuwe verbindingen voor openbaar vervoer en (snel)fietspaden komen tussen de woon-, werk-, en leefgebieden. Daarbij moet er beter gebruik gemaakt worden van bestaande wegen.
6. **Levend landschap, erfgoed en cultuur**
Dit thema gaat over aantrekkelijke landschappen en een toegankelijke cultuur en waardevol erfgoed. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat veel mensen kunnen genieten van de landschappen,

waterlinies, forten, kastelen en buitenplaatsen. Ook is belangrijk dat het cultuuraanbod (zoals festivals en musea) meegroeit met het aantal inwoners.

7. Toekomstbestendige natuur en landbouw

Dit thema gaat over een robuuste natuur met hoge biodiversiteit en een duurzame landbouw. Provincie Utrecht wil graag bereiken dat de natuur wordt beschermd en nieuwe natuurgebieden worden aangelegd die elkaar verbinden. Verder worden boeren geholpen om een omslag te maken naar kringlooplandbouw.

Alle thema's moeten in samenhang bekeken worden. Dat betekent dat niet alles overal kan. Met het uitgangspunt slim combineren en concentreren kan de groei van inwoners en bedrijven en een gezonde leefomgeving in balans blijven. Het concentreren richt zich bijvoorbeeld op het bouwen van nieuwe woningen dichtbij stations en in steden en dorpskernen. Op die manier blijft er op andere plekken voldoende ruimte voor bewegen, groen, water en natuur.

Uitvoering

In drie regio's werkt Provincie Utrecht het beleid verder uit. De samenhang tussen de thematische ambities krijgt hier aandacht. Voor Utrecht is de regio U16 van belang. In deze uitwerking gaat het over de verstedelijkingsstrategie. De verwachting is dat er tot 2040 in de regio ongeveer 99.000 tot 125.000 extra woningen nodig zijn. Na 2040 tot 2050 is er verdere ruimte voor woningbouw onder meer over ontwikkelingen langs de A12 tussen knooppunten Lunetten en Oudenrijn en het benutten van bestaande OV-knooppunten in de regio.

Plangebied

Om de energieambities te halen spelen opslag en transport van energie volgens de provincie een belangrijke rol. Er wordt daarom ruimte geboden aan de opslag van elektriciteit, aansluitend op verstedelijking, infrastructuur en duurzame energiebronnen. Samen met de netbeheerder wordt uitgewerkt welke aanpassingen aan de energie-infrastructuur nodig is om de energietransitie te faciliteren. Daarnaast worden netbeheerders gefaciliteerd door cruciale schakels in het elektriciteitsnet ruimtelijk mogelijk te maken. De uitbreiding van het hoogspanningsstation draagt bij aan de energievoorziening in Utrecht.

2.2.2 Regionale Energiestrategie Utrecht (2021)

In de Regionale Energiestrategie (RES) Utrecht (vastgesteld door 15 gemeenten, 4 waterschappen en de provincie in oktober 2021) zijn de ambities voor grote, regionale energievraagstukken onderbouwd. Een onderdeel hiervan is de impact van de elektriciteitsambitie op de infrastructuur. Er zijn in de regio Utrecht plannen gemaakt die nog veel extra investeringen vragen om aansluiting op de infrastructuur mogelijk te maken. In de RES staat dat de regio Utrecht (U16) in 2030 de ambitie heeft 1,8 TWh duurzame elektriciteit op te wekken. Dit is vergelijkbaar met het elektriciteitsverbruik van 540.000 huishouders en een derde van het totale energieverbruik in de regio. Om 1,8 TWh op te wekken heb je een combinatie nodig van 26 windturbines, 800 hectare zonnenvelden en 300 tot 500 hectare grote daken vol met zonnepanelen. De bouw en uitbreiding van het hoogspanningsstation levert een bijdrage aan deze strategie.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Omgevingsvisie Utrecht

In de omgevingsvisie staat wat het gemeentelijke beleid is voor de 'fysieke leefomgeving'. Dit is de omgeving waarin we wonen, werken en recreëren. De ondergrond, de lucht en het water maken deel uit van de leefomgeving, maar ook de gebouwen, bestrating en planten. De omgevingsvisie bevat drie niveaus:

1. De koers: het beleid voor de lange termijn.
Utrecht kiest voor een gezonde groei als koers voor de lange termijn. Utrecht groeit van een gemeente met 340.000 inwoners in 2016 naar ongeveer 455.000 inwoners in 2040. Daarom bouwen we de komende jaren duizenden woningen. Bij het bouwen van nieuwe woningen staan gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid voorop. De gemeente wil de woningen binnen het stedelijk gebied bouwen en daarbij flink investeren in de openbare ruimte en voorzieningen.
2. Thematisch beleid: het gemeentelijke beleid over een bepaald onderwerp.
Het thematisch beleid, ook wel sectoraal beleid genoemd, beziet een bepaald aspect van de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld geluidhinder, verkeer of bodemkwaliteit. Deze aspecten vertegenwoordigen een belang dat door het gemeentebestuur wordt meegewogen, als het bestuur een besluit neemt over een activiteit die invloed kan hebben op de fysieke leefomgeving. Bij het bouwen van een nieuwe woonwijk, onderzoekt de gemeente of dat wel kan gezien de geluidhinder rond die woonwijk, of het verkeer wel goed afgewikkeld kan worden en of de bodemgesteldheid het bouwen van woningen toelaat. De uitkomst van dat onderzoek kan bijvoorbeeld zijn dat de gemeente het bouwen niet gaat toestaan of onder bepaalde voorwaarden.
3. Gebiedsbeleid: beleid dat alleen in een bepaald gebied geldt.
In gebiedsbeleid staat wat de gemeente in een gebied, wijk of buurt wil. De koers en het thematische beleid worden vertaald in beleid voor dat gebied, voor zover dat mogelijk is. Uit het gebiedsbeleid kan afgeleid worden welke veranderingen de gemeente wil toestaan en welke waarden in het gebied behouden moeten blijven.

Plangebied

Er wordt rekening gehouden met de groei van de gemeente Utrecht, waarbij een grotere populatie voorzien dient te worden van elektriciteit. De ontwikkeling van de fysieke leefomgeving gaat hand in hand met het plan om een nieuw hoogspanningsstation te realiseren. De uitbreiding van het hoogspanningsstation draagt tevens bij aan de groei als koers voor de lange termijn. In deze koers worden de komende jaren duizenden woningen gerealiseerd. Deze moeten allemaal voorzien worden van elektriciteit, mede afkomstig van het Hoogspanningsstation Oudenrijn.

2.3.2 De koers

Het ruimtelijke beleid voor de langere termijn is vastgesteld in de Ruimtelijke Strategie 2040 'Utrecht dichtbij: de tien-minutenstad' (hierna: RSU 2040). De RSU 2040 is één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht. Daarmee maakt de RSU 2040 deel uit van één van de instrumenten van de Omgevingswet, die in 2023 in werking treedt. Dat betekent dat de ambities uit de RSU 2040 doorwerken in de regels die vanaf 2023 in het omgevingsplan zullen worden vastgelegd. De RSU 2040 is op 15 juli 2021 vastgesteld en bevat uitgangspunten voor een gezonde groei en ontwikkeling van de stad tot 2040. In de strategie worden belangrijke thema's met elkaar verbonden, zoals mobiliteit, economie, voorzieningen, wonen, energie, groen, sport en ontspanning en werk. Voor de energie-infrastructuur is in de RSU 2040 opgenomen dat in de stad ruimte wordt geboden voor energie-infrastructuur die nodig is voor vervanging van de infrastructuur voor aardgas en fossiele autobrandstoffen en ter verduurzaming van de stadverwarming. Het afscheid van fossiele energiebronnen gaat naar verwachting gepaard met een verdubbeling van het elektriciteitsverbruik en de daarbij horende bovengrondse elektriciteitsinfrastructuur (transformatorstations). De verduurzaming van de warmtevoorziening vraagt ook om ruimte boven de grond voor warmtebuffers die nodig zijn voor het goed functioneren van een verduurzaamd stadswarmtenet. Ook voorziet de gemeente dat er (beperkte) ruimte nodig is voor installaties, zoals grote warmtepompen, die de toepassing van energiewinning uit oppervlaktewater en rioolwater mogelijk maken. In het totaal gaat het om 14 hectare ruimte voor bovengrondse voorzieningen verspreid over de stad. Om te voorkomen dat de bovengrondse voorzieningen solitair in de buitenruimte komen te staan wordt het principe 'inpandig tenzij' gehanteerd. De voorzieningen worden dus zo veel als mogelijk geïntegreerd in (nieuwbouw)plannen.

Plangebied

In de RSU 2040 is opgenomen dat in de stad ruimte wordt geboden voor energie-infrastructuur die nodig is voor de vervanging van de infrastructuur voor aardgas en fossiele autobrandstoffen en ter verduurzaming van de stadverwarming. De uitbreiding van het hoogspanningsstation sluit aan bij deze doelstelling.

2.3.3 Energie

Utrecht: energiek middelpunt van het land, Energieplan Utrecht en duiding van het college bij het Energieplan (2016) en de Utrechtse Energieagenda's 2016 - 2019

De gemeenteraad heeft op 14 januari 2016 het Energieplan besproken en het document Duiding van het College bij het Energieplan vastgesteld. Deze documenten geven samen richting aan het energiebeleid in Utrecht voor de komende jaren. Het Energieplan is door 165 Utrechters opgesteld en hierbij stond de volgende vraag centraal: realiseer een klimaatneutraal Utrecht. Aan de hand van de onderwerpen wonen, werken, vervoer en centrale energievoorziening in Utrecht zijn, om dit te bereiken, te nemen maatregelen geformuleerd. Bewustwording via het verbeteren van informatievoorziening is hierbij belangrijk en de gemeente heeft een grote en pro-actieve rol bij de overgang naar duurzame energie.

In het najaar van 2015 zijn de Utrechtse Energieagenda's verschenen, welke een vervolg zijn op het Energieplan en de duiding daarop van het college. Hierin worden de concrete gemeentelijke werkzaamheden gepresenteerd en de inzet van middelen welke leiden tot een klimaatneutraal Utrecht richting 2030. Om deze ambitie te bereiken zijn de volgende ambitieuze doelstellingen voor 2020 geformuleerd:

- 30% CO₂-reductie ten opzichte van 2010;
- 20% van het totale energieverbruik wordt duurzaam opgewekt;
- 10% van de daken zijn voorzien van zonnepanelen.

Met het coalitieakkoord 'Utrecht: Ruimte voor iedereen' (2018) zijn voorgaande doelstellingen vervangen. Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn en om hiertoe te komen worden de volgende stappen genomen:

- de gemeentelijke energie-inkoop is in 2020 volledig verduurzaamd;
- in 2025 ligt op 20% van de Utrechtse daken zonnepanelen;
- in 2030 is het Utrechtse systeem van stadsverwarming verduurzaamd;
- in 2030 zijn minimaal 40.000 bestaande woningen van het gas af;
- het gemeentelijke vastgoed is in 2040 volledig verduurzaamd.

Plangebied

De uitbreiding van het hoogspanningsstation zorgt voor extra capaciteit op het elektriciteitsnet. Hierdoor kan het energieplan, zoals hierboven beschreven, worden uitgevoerd. De bouw en uitbreiding van het hoogspanningsstation draagt bij aan de energievoorziening in de gemeente Utrecht.

2.4 Conclusie

Het bestemmingsplan past binnen de beleidsdoelstellingen van alle overheidsniveaus met als belangrijkste doel het streven naar zuinig en duurzaam ruimtegebruik waarbij adequate en voldoende levering van elektriciteit in de toekomst kan worden geborgd.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 *Inleiding*

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie in het plangebied en analyseert de gebied in ruimtelijk en functioneel opzicht.

3.2 *Beschrijving van het plangebied*

3.2.1 Historische ontwikkeling

Hoogspanningsstation Oudenrijn is in de jaren '90 aangelegd als permanent station met een tijdelijke vormgeving (provisorium). Daarvoor was het plangebied een graslandschap. Het gebied rondom het hoogspanningsstation (Rijnenburger polder) heeft een agrarische bestemming en is eigendom van ontwikkelaars die de grond gekocht hebben met als doel om woningen te bouwen.

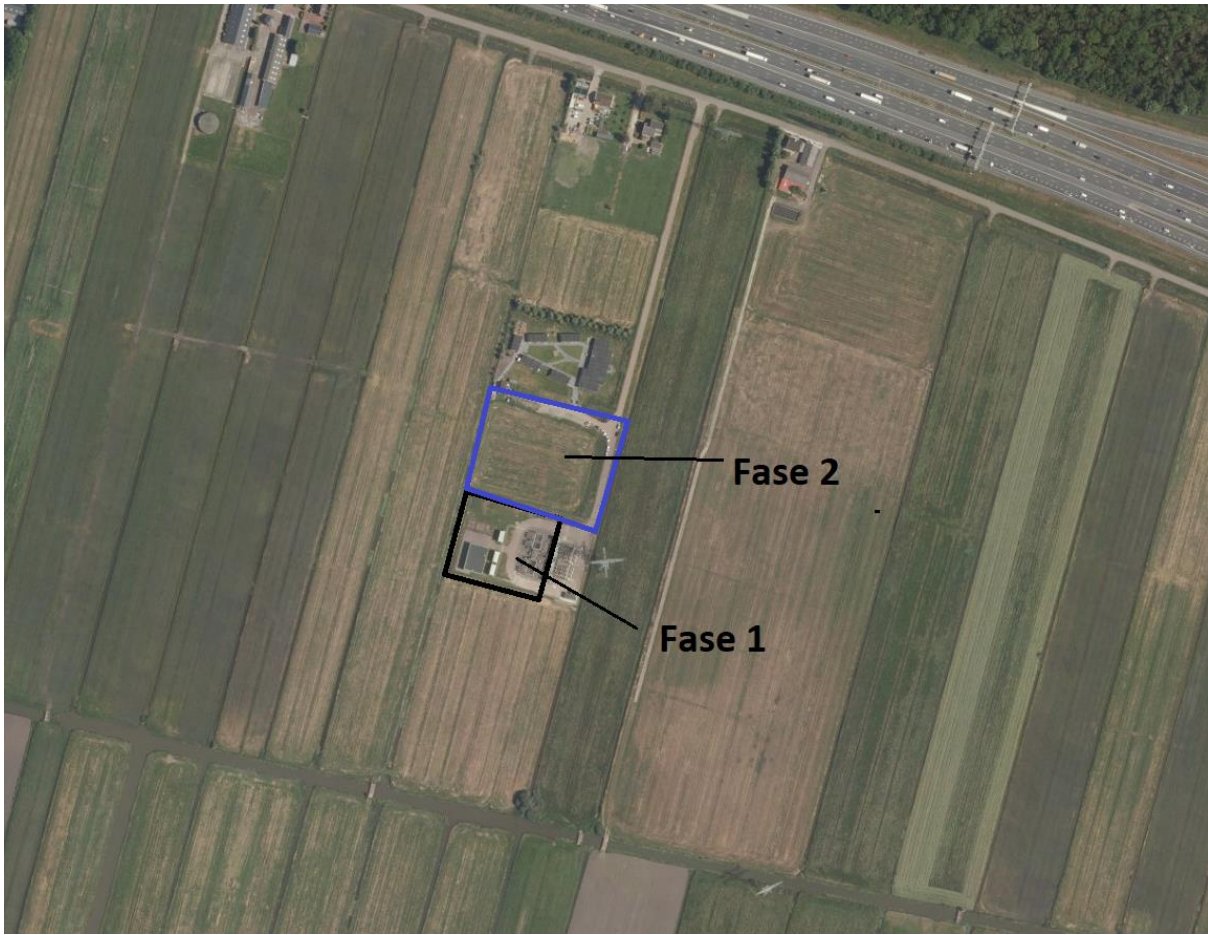
3.2.2 Monumenten, beeldbepalende elementen en cultuurhistorie

In het gebied zijn geen monumenten of beeldbepalende elementen aanwezig.

3.3 *Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied*

In de huidige situatie is het plangebied deels in gebruik voor agrarische doeleinden en deels al in gebruik als nutsvoorziening. In het zuidelijke deel van het plangebied is op dit moment een hoogspanningsstation aanwezig. Deze zal deels verwijderd worden. Het nieuwe hoogspanningsstation zal op een plek elders in het plangebied gerealiseerd worden (fase 1). Het noordelijke deel van de locatie bevat op dit moment enkel graslanden. Er bevinden zich op dit moment geen gebouwen of andere bouwwerken in dit gebied van het geplande hoogspanningsstation (fase 2). De oostzijde van het noordelijke deel bevat een weg. Dit is de toegangsweg naar het huidige hoogspanningsstation in het zuidelijke deel. Deze toegangsweg is te bereiken via de Heycopperkade.

Direct ten noorden van het plangebied is een zorglocatie van het Leger des Heils met bijbehorende barakgebouwen. Aan de zuidoost zijde van het plangebied bevindt zich grondgebied van Tennet. De installaties van Tennet wijzigen niet door onderhavig Bestemmingsplan.

Figuur 2: het plangebied opgedeeld in fase 1 en fase 2

Figuur 3. Bestemmingsplannen in het plangebied. Paars is bestemming 'bedrijf', overige gedeelte is bestemming 'Agrarisch'.

3.4 Conclusie

Ter plaatse van het plangebied is op dit moment sprake van een hoogspanningsstation en een weiland. Het huidige hoogspanningsstation zal vervangen worden door een nieuw hoogspanningsstation. De uitbreiding van het hoogspanningsstation is noodzakelijk omdat de huidige configuratie van het station ongeschikt is om extra capaciteit te creëren. Verder bestaat fase 2 uit een verdere uitbreiding van het hoogspanningsstation. De invulling van fase 1 en fase 2 worden toegelicht in het volgende hoofdstuk 'Planbeschrijving'.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Projectbeschrijving

4.1.1 Toekomstige situatie

De capaciteitsuitbreiding van het hoogspanningsstation Oudenrijn gebeurt in twee fasen. Fase 1 bestaat uit het vervangen en uitbreiden van het bestaande hoogspanningsstation. Fase 2 bestaat uit de plannen voor een verdere uitbreiding van het hoogspanningsstation. Figuur 4 bestaat uit een schetsmatige tekening van de eindsituatie.

In de huidige situatie bestaat het gebied uit transformatoren en schakelinstallaties van Stedin die zijn aangesloten op het 150 kV hoogspanningsnet van TenneT. Via twee transformatoren van elk 130 MVA wordt de spanning teruggebracht van 150 kV naar 50 kV en 10 kV. 50 kV is de transportspanning die Stedin gebruikt voor het overbruggen van grotere afstanden en grotere vermogens. 10 kV is de spanning die Stedin gebruikt voor lokale distributie naar onder andere wijkdistributiestations en kleinere klantaansluitingen. De transformatoren staan momenteel buiten in de vrije ruimte opgesteld. Via schakelinstallaties zijn de transformatoren verbonden met diverse kabels die zorgen voor de distributie van elektriciteit van en naar afnemers en producenten van elektriciteit.

Met name de open 50 kV en gesloten 10 kV schakelinstallatie zijn verouderd en aan vervanging toe. De open 50kV installatie vergt meer onderhoud en wordt net zoals de 10 kV installatie niet meer ondersteund door leveranciers. Hierdoor komt de leveringszekerheid in gevaar indien deze niet op tijd vervangen worden. Tegenwoordig worden 50 kV schakelinstallaties in een gebouw opgesteld waardoor ze afgeschermd zijn van de omgeving. Nieuwe transformatoren worden standaard geplaatst in een transformatorcel.

De huidige configuratie van het station is niet geschikt om extra capaciteit te creëren. De transportcapaciteit (het maximale vermogen dat geleverd of gevraagd kan worden van het hoogspanningsnet van TenneT) wordt beperkt door de transformatoren (elk met een vermogen van 130 MVA). De aansluitcapaciteit (aantal 50 kV en 10 kV verbindingen dat aangesloten kan worden) wordt beperkt door de schakelinstallaties. Dit initiatief maakt het mogelijk de aansluitcapaciteit van het station te vergroten en een duurzame bedrijfsvoering voor de energievoorziening en de omgeving te waarborgen. De transportcapaciteit (maximaal te transporteren vermogen) wordt vergroot door extra transformatorcapaciteit.

In fase 1 worden de open 50 kV schakelinstallaties en gesloten 10 kV schakelinstallaties vervangen door nieuwe gesloten installaties. Dit gebouw zal worden geplaatst op het noordelijk perceel. Om het station operationeel te houden, wordt dit in de volgende stappen uitgevoerd:

1. Een nieuw gebouw met een nieuwe 50 kV schakelinstallatie.
2. Een nieuw gebouw met een nieuwe 10 kV schakelinstallatie
3. Verwijderen van de huidige 50 kV en 10 kV schakelinstallaties.

Het centrale dienstengebouw van Stedin wordt verwijderd. De twee 150→50/10 kV transformatoren en de aansluiting tussen de bestaande transformatoren op de installatie van TenneT blijven ongewijzigd. Door deze aanpassingen neemt de maximaal te transporteren stroom via het station niet toe, want die wordt beperkt door de installatie van TenneT. Wel ontstaat er meer ruimte voor nieuwe aansluitingen.

broedvogels

steenmarter

vlinder

haas

heikikker

veldmuis

Figuur 4: voorbeeld hoe de eindsituatie kan zijn

In fase 2 wordt een capaciteitsuitbreiding gerealiseerd op het perceel ten noorden van het huidige perceel. De exacte werkzaamheden hangen af van de verwachtte capaciteitsknelpunten op het moment dat de vergunningprocedure voor deze fase wordt gestart. Stedin wil voor 2029 fase 2 gerealiseerd hebben om capaciteitsknelpunten te voorkomen. Vooral nog worden de volgende werkzaamheden beoogd:

1. 2 nieuwe en 2 oude (deze worden verplaatst) 150→50 kV transformatoren in nieuwe transformatorcel
2. 2 nieuwe 50→21 kV transformatoren in een transformatorcel
3. 2 nieuwe 50→10 kV transformatoren in een transformatorcel

Het hoogspanningsstation wordt ontsloten door de toegangsweg richting de Heycopperkade. In de huidige situatie wordt deze ontsluiting ook gebruikt. Ook in de toekomstige situatie zal deze weg dienen als ontsluiting voor met name onderhoudswerkzaamheden.

4.1.2 Architectuur

De gebouwen die op het terrein gerealiseerd worden zullen een onlosmakelijk onderdeel vormen van het landschapsonwerp. Er wordt gekozen voor een warme uitstraling van de gebouwen die past in de omgeving of er worden voorzieningen op het terrein geplaatst waardoor het gebouw wordt verhuld. Deze uitstraling zorgt voor een subtiele samenhang tussen de landschappelijke inpassing en de gebouwen i.p.v. een harde contrast. In de gevelbekleding wordt in de uitwerking gezocht naar de uitstraling die op een abstracte manier refereert naar de functies van de gebouwen. Dit kan door te werken met patronen of perforaties. Ook wordt onderzocht of de 'projectie' van het plooiende microlandschap op de gebouwen van meerwaarde kan zijn in de uitstraling. Een gelaagdheid in uitstraling geeft de gebouwtjes daarmee karakter zonder een harde overgangen tussen landschap en gebouw. Er zullen milieuvriendelijke materialen toegepast worden, ook voor de constructie.

4.1.3 Landschappelijke inpassing

Karakteristieke eigenschappen van het landschap

Het landschap wordt als een open en groenrijk landschap ervaren. Het is een herkenbaar polderlandschap met de typische strakke verkavelingsstructuren. Hierbij is een duidelijke noord-zuidoriëntatie van de verkaveling te zien met rechte sloten langs de kavels. Deze egale noord-zuidverdeling van de polder wordt plaatselijk doorbroken door randwegen en haakse waterwegen. Langs de randwegen is lintbebouwing te vinden. Over het algemeen is de polder open en zijn de hoogteaccenten te vinden in de vorm van de zojuist benoemde lintbebouwing, intensief groen met soms bomen langs de sloten, bosschages op kavels, bebouwing van boerderijen en hoogspanningsmasten. De boerderijen lijken met hun erf net eilandjes binnen de polderstructuur met een duidelijke begrenzing (erfafscheiding) vaak vergezeld door groenaccenten en bomen rondom het boeren erf.

Een polder in transitie

Er zijn voor de toekomst verschillende plannen voor het gebied waarbij energieopwekking een nadrukkelijke rol gaat krijgen in het landschap. Denk hierbij aan zonnenvelden en windmolens. Ook wordt er op langere termijn gekeken naar eventuele woningbouw in de polder. Het is dan ook een polder die volop in transitie is. Voor de inpassing betekent dit dat er rekening gehouden dient te worden met grote onzekerheden. Zowel op het landschappelijk gebied als op de vormgeving van de gebouwen. Vanuit de inpassing van het station is daarom de keus gemaakt om in te spelen op de kwaliteiten van het huidige landschap zonder beperkingen op te leggen aan de ontwikkelingen in de toekomst. Dit is tevens in lijn met de welstandsnota voor het gebied waarbij de karakteristieken, en historische waarden van het oorspronkelijk gebied behouden dienen te worden. Binnen de landschappelijke inpassing van het hoogspanningsstation worden de huidige karakteristieke eigenschappen van het landschap versterkt en ingezet als elementen van de inpassing.

Concept landschappelijke inpassing

Het concept van de landschappelijke visie speelt sterk in op het benadrukken van de typerende noord-zuidoriëntatie van de polder. Het hoogspanningsstation doet binnen deze structuur mee met de andere eilandjes (boerderijen en sporadische bosschages) en vormt een eigen duidelijke eiland; de 'energiekavel'. De noord-zuidrichting wordt benadrukt door langs de sloten intensief groen toe te passen. Binnen deze twee groene lijnen is er een oost-westoriëntatie met meer laag groen en voorzieningen voor extra waterbuffercapaciteit in de vorm van nieuwe waterverbindingen aan de noord- en zuidzijde van de kavel. Op de kavel wordt zoveel mogelijk groen en half verharding toegepast zodat het hoogspanningsstation op een duurzame manier bijdraagt aan de groenrijke omgeving waarin het zich bevindt.

Figuur 5: één van de opties van het inrichtingsplan.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Inleiding

In toenemende mate wordt de milieukwaliteit van belang bij de ontwikkeling van functies in het landelijk en stedelijk gebied. Het milieubeleid heeft zich in de loop van enkele decennia ontwikkeld tot een complexe materie, die er in de praktijk toe leidt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen met verschillende milieuaspecten rekening moet worden gehouden. In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de relevante (milieu)aspecten in het plangebied en de diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd.

5.2 Milieueffectrapportage

Kader

Het doel van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over deze plannen en besluiten.

Het maken van een milieueffectrapport kan verplicht zijn bij de voorbereiding van plannen en besluiten, die activiteiten mogelijk maken welke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In onderdeel C van de bijlagen die zijn genoemd in de C- en D lijst het Besluit m.e.r. wordt aangegeven welke activiteiten altijd m.e.r.-plichtig zijn. Bij de activiteiten die in onderdeel D van die bijlage genoemd worden moet beoordeeld worden of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Uit deze m.e.r.-beoordeling kan de conclusie volgen dat er een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

Plansituatie

Het uitbreiden of oprichten van een hoogspanningsstation is niet een activiteit die benoemd staat in categorie C of categorie D van het Besluit milieueffectrapportage.

Van de aanleg, wijziging of uitbreiding van een bovengrondse hoogspanningsleiding (categorie D24.1) is geen sprake. De bestaande hoogspanningsleiding is van Tennet. Deze blijft staan; het project heeft hier geen invloed op. Het bestemmingsplan bevat wel de dubbelbestemming "Leiding – hoogspanningsverbinding". Hiermee wordt de bestaande hoogspanningsverbinding die gelegen is boven de toegangsweg naar het station conserverend bestemd.

Ook van de aanleg, wijziging of uitbreiding van een ondergrondse hoogspanningsleiding (categorie 24.2) is geen sprake. Er loopt geen ondergrondse hoogspanningsleiding van 150 kilovolt. Op de bovengrondse hoogspanningsleiding van Tennet (waar het project als gezegd niets aan wijzigt) staat 150 kilovolt. Het hoogspanningsstation van Stedin heeft als functie dit spanningsniveau om te zetten naar lagere spanningen zodat de elektriciteit door bestaande elektriciteitsleidingen verder kan worden getransporteerd. Het hoogspanningsstation wordt aangesloten op al in de grond liggende elektriciteitsleidingen (niet zijnde 150 kilovolt leidingen)

De realisatie van het hoogspanningsstation is gelet op het bovenstaande niet m.e.r.- (beoordelings)plichtig.

Conclusie

Er is geen sprake van een activiteit die m.e.r.- (beoordeling) plichtig is op grond van het Besluit milieueffectrapportage. Het opstellen van een milieueffectrapportage is dan ook niet noodzakelijk.

5.3 Bedrijven en milieuzonering

Kader

De VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009) is een algemeen geaccepteerd hulpmiddel in de ruimtelijke ordening. In de publicatie wordt voor verschillende bedrijfstypen per milieucategorie een indicatieve richtafstand aangegeven die aangehouden wordt voor beoordeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze afstanden zijn van belang wanneer in de directe nabijheid van bedrijvigheid gevoelige bestemmingen zoals woningen worden gerealiseerd en vice versa. Middels nader onderzoek kan eventueel gemotiveerd afgeweken worden van de richtafstand uit de VNG-publicatie.

Plangebied en conclusie

Een transformatorstation van 200-1000 MVA valt onder categorie 4.2 van de bedrijfscategorieën volgens de VNG brochure. Hiervoor geldt een richtafstand van 300 meter (bepalende factor is geluid, voor gevaar geldt een afstand van 50 meter). Voor toetsing is worst case uitgegaan van de richtafstanden die gelden voor een 'rustige woonwijk'. Het plangebied betreft een gebied met de bestemmingen bedrijf-nutsvoorziening (zuid) en 'Agrarisch' (noord). De dichtstbijzijnde milieugevoelige functie betreft een zorgcomplex ten noorden van het plangebied. Echter heeft dit zorgcomplex een tijdelijke vergunning welke na 5 juni 2025 niet meer verlengd kan worden. Dit zal dus geen invloed hebben op de realisatie van het nieuwe hoogspanningsstation. De woningen ten noorden van het plangebied bevinden zich op circa 215 meter. Hiermee wordt niet voldaan aan de van toepassing zijnde richtafstand volgens de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering" (300 meter bij een geïnstalleerd maximaal in te schakelen vermogen tussen 200 en 1000 MVA, cat. 4.2). Indien binnen de richtafstanden geluidgevoelige bestemmingen aanwezig zijn dient nader akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden om te bezien of er binnen deze richtafstanden wordt voldaan aan een goed woon- en leefklimaat. Binnen de richtafstanden voor 'gevaar' zijn geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten aanwezig.

Om de geluideffecten op de betreffende woningen te bepalen is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat wordt voldaan aan de wettelijke normen die voor een goed woon- en leefklimaat gelden (zie hoofdstuk 5.3 Geluidhinder en bijlage 1 'Akoestisch onderzoek').

Binnen de richtafstand bevinden zich geen andere gevoelige bestemmingen. Geconcludeerd wordt dat het aspect milieuzonering geen belemmering vormt voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

5.4 Geluidhinder

Kader

De Wet geluidhinder (Wgh) biedt een toetsingskader voor het geluidniveau op de gevels van geluidgevoelige bestemmingen, zoals scholen. De wet kent een ondergrens, de zogenaamde voorkeurswaarde. Wanneer de geluidbelasting lager is dan deze waarde, zijn de voorwaarden die de Wet geluidhinder stelt aan het realiseren van geluidgevoelige functies niet van toepassing. Daarnaast is er in de wet een bovengrens opgenomen, de maximaal toelaatbare geluidbelasting. De wet geluidhinder is van toepassing indien sprake is van een reconstructie van een weg. Ten behoeve van het te realiseren hoogspanningsstation hoeven geen wegen aangepast te worden waardoor geen sprake is van reconstructie als bedoeld in de Wet geluidhinder. Daarnaast is een hoogspanningsstation geen geluidgevoelige functie. Toetsing aan de Wet geluidhinder is voor dit project dan ook niet noodzakelijk.

De inrichting valt onder de regelgeving van het Activiteitenbesluit. Navolgend zijn de grenswaarden gegeven van de geluidvoorschriften uit het Activiteitenbesluit (Afdeling 2.8 Geluidhinder, artikel 2.17). De verschillende niveaus op de plaatsen en tijdstippen mogen niet meer bedragen dan de in onderstaande tabel weergegeven waarden:

Tabel 1: verschillende niveaus met waarden

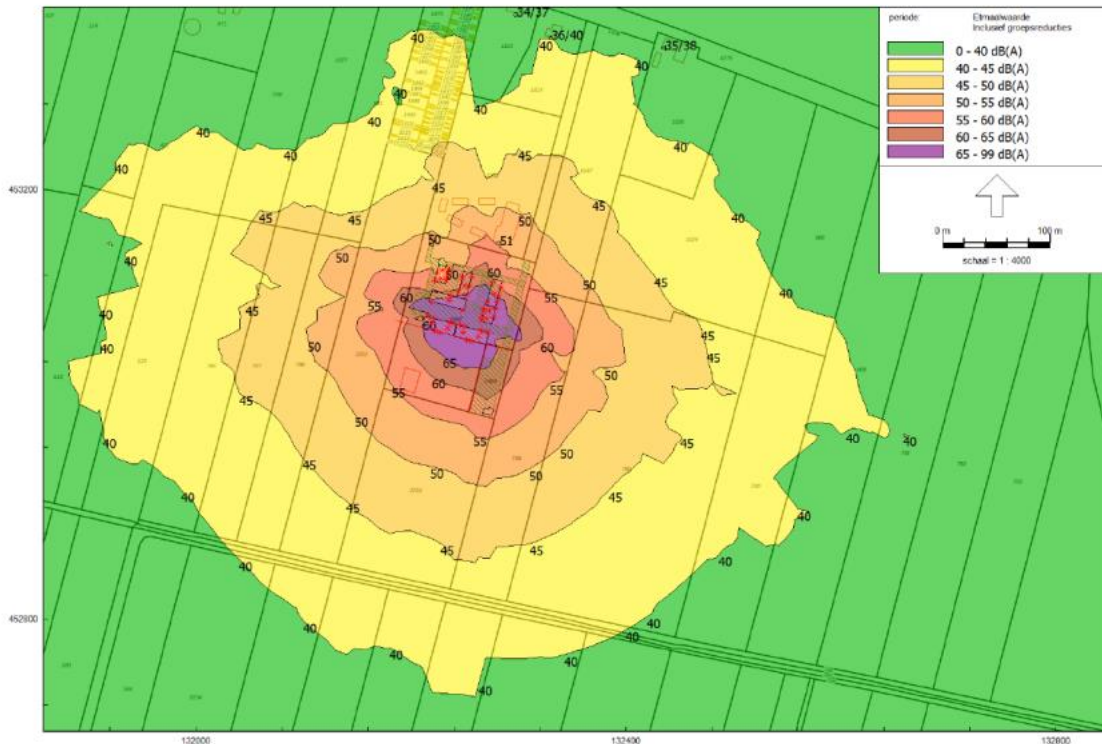
	07:00– 19:00 uur	19:00– 23:00 uur	23:00– 07:00 uur
L _{Ar,LT} op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
L _{Ar,LT} in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
L _{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)
L _{Amax} in in- en aanpandige gevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

Indien de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, is het realiseren van geluidgevoelige functies in principe niet mogelijk. Wanneer de geluidbelasting tussen de voorkeurswaarde en de maximaal toelaatbare geluidbelasting ligt, is het realiseren van geluidgevoelige functies aan beperkingen gebonden en alleen onder voorwaarden mogelijk. Dit wordt een 'hogere waarde' genoemd ('hoger' in de zin van hoger dan de voorkeurswaarde) en wordt via een formele procedure vastgelegd.

Plangebied en conclusie

In het kader van de beoogde ontwikkeling, is voor het hoogspanningsstation een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen in Bijlage 1 'Akoestisch onderzoek'. In het akoestisch onderzoek zijn de maximale planologische mogelijkheden als uitgangspunten gehanteerd. Er is uitgegaan van een maximale bedrijfsvoering waarbij alle transformatoren volledig worden belast gedurende het gehele etmaal ('worst case'-benadering). De compensatiespoelen zijn eveneens beide continu (24 uur per dag) in bedrijf verondersteld. Navolgend worden de conclusies uit het onderzoek beschreven.

Nagegaan is in hoeverre de geluidbelasting van de transformatoren invloed heeft op de cumulatieve geluidbelasting ter plaatse van de meest nabij gelegen woningen aan de Heycopperkade. Op basis van de Atlas van de leefomgeving is te ontlenen dat de geluidbelasting bij deze woningen hoog is (65-70 dB). De woningen liggen binnen de invloedsfeer van Rijksweg A12, A2 en het knooppunt Oude Rijn.

Figuur 6: geluidcontouren 150 kV-Transformatorconfiguratie volgens optie 2, lichte wandconstructie aan het binnenterrein georiënteerd. Etmaalwaarden van het equivalente geluidniveau inclusief straffactor van 5 dB (worst case)

Uit de resultaten van de berekeningen blijkt dat dat ter plaatse van de nabij gesitueerde woningen de optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus L_Ar,LT vanwege het transformatorstation lager zijn dan 40 dB(A).

Ter plaatse van waarneempunten bij de boerderijen aan de Heycopperkade wordt een geluidbelasting (etmaalwaarden) berekend in de configuratie volgens beide onderzochte opties van ten hoogste 40 dB(A) (inclusief een toeslag van 5 dB, nachtwaarden ten hoogste 25 dB(A)).

Vastgesteld wordt dat zowel in optie 1 als in optie 2 ruimschoots wordt voldaan aan de toepasselijke grenswaarden ter plaatse van woningen (te weten 50, 45 en 40 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode).

Ter plaatse van de woningen is de geluidbelasting circa 68 dB bepaald door het verkeerslawaai. De bijdrage van het nieuwe transformatorstation aan de cumulatieve geluidbelasting (meer dan 25 dB lager) is verwaarloosbaar. Door het transformatorstation zal de cumulatieve geluidbelasting niet toenemen waardoor gesteld kan worden dat de geluidssituatie als gevolg van het transformatorstation niet verslechtert.

5.5 Natuur

Kader

Met de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Gebiedsbescherming

De minister van Economische Zaken wijst Natura 2000-gebieden aan, de speciale beschermingszones als bedoeld in de Vogel- en de Habitatrichtlijn. Het aanwijzingsbesluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. De provincie stelt voor het Natura 2000-gebied iedere 6 jaar een beheerplan vast.

Op grond van de artikelen 2.7 en 2.8 Wnb stelt een bestuursorgaan een plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied uitsluitend vast indien uit een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, waarin rekening is gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Als uit de passende beoordeling die vereiste zekerheid niet is verkregen kan het plan uitsluitend worden vastgesteld als is voldaan aan elk van de voorwaarden:

- er zijn geen alternatieve oplossingen;
- het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, en
- er worden de nodige compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Als het plan significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied geldt in plaats van de hiervoor genoemde voorwaarde b, de voorwaarde dat het plan nodig is vanwege:

- argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
- andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.

Als compenserende maatregelen nodig zijn, moeten deze onderdeel uitmaken van het plan. Wanneer ingevolge de Wet natuurbescherming voor een (bestemmings)plan een passende beoordeling moet worden gemaakt, moet op grond van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer ook een milieueffectrapport worden opgesteld.

Soortenbescherming

De Wnb kent drie verschillende beschermingsregimes voor soorten:

- een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten;
Op grond van dit regime is het verboden om opzettelijk in het wild levende vogels te doden of te vangen, om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, nesten van vogels weg te nemen en om vogels opzettelijk te storen.
- een beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn en van de Verdragen van Bern en Bonn;
Dit regime bevat de verboden om in het wild levende dieren van de bedoelde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk te verstoren, hun eieren opzettelijk te vernielen of te rapen, hun voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en om bedoelde plantensoorten opzettelijk te plukken en te vernielen.
- een beschermingsregime voor andere, vanuit nationaal oogpunt beschermde soorten.

Op grond van dit regime is het verboden om de soorten die zijn opgenomen in de bijlage bij de wet opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in de bijlage genoemde dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen en om bepaalde vaatplanten opzettelijk te plukken en te vernielen.

Van deze verboden kan de provincie ontheffing (in individuele gevallen) respectievelijk (bij verordening) vrijstelling verlenen. Dit kan alleen als aan drie criteria is voldaan:

- er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk;
- de handeling is nodig vanwege een van de in de wet genoemde en per beschermingsregime verschillende belangen, zoals de volksgezondheid, de openbare veiligheid of (bij het beschermingsregime voor nationaal beschermde soorten) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het daaropvolgende gebruik van het betreffende gebied;
- de ingreep doet geen afbreuk aan de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Voor een deel van de andere, vanuit nationaal oogpunt beschermde soorten hebben provinciale staten in de Omgevingsverordening Utrecht vrijstelling verleend voor zover het gaat om handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het bestendig beheer en onderhoud.

Utrechtse soortenlijst

Naast de beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming, geldt binnen de gemeente de Utrechtse soortenlijst. Hierin staan kwetsbare soorten die voor Utrecht erg belangrijk zijn opgenomen. De algemene bescherming van deze soorten op grond van de voormalige Flora en faunawet is met het in werking treden van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 vervallen. De Utrechtse Soortenlijst is onderdeel van de Omgevingsvisie.

De gemeenteraad heeft besloten dat bij gemeentelijke ruimtelijke plannen de Utrechtse soortenlijst bij het onderzoek en ontwikkelingen wordt betrokken zodat de soorten zo goed mogelijk beschermd worden.

Bij ruimtelijke plannen van derden beveelt de gemeente nadrukkelijk aan om de Utrechtse soortenlijst mee te nemen in onderzoek en ontwikkelingen. Wanneer de Utrechtse soortenlijst niet wordt meegenomen in het plan of project, dan wordt dit gemotiveerd.

Provinciaal beleid (provinciale verordening)

Hieronder vallen beschermde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en gebieden die behoren tot de Groene Contour in de provincie Utrecht. De Groene Contour is een gebied van ongeveer 3.000 hectare dat tegen het NNN aan ligt. In het 'Akkoord van Utrecht' is afgesproken om in deze zone stap voor stap steeds meer natuur toe te voegen. Als een terrein eenmaal is omgevormd tot natuur, wordt dit toegevoegd aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening is bepaald dat de aanwijzing en begrenzing van de gebieden die behoren tot het 'natuurnetwerk Nederland' en de aanwijzing van de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden bij provinciale verordening geschiedt. Ook is daarin bepaald dat bij provinciale verordening regels worden gesteld over bestemmingsplannen die betrekking hebben op een gebied behorend tot het natuurnetwerk Nederland.

'Nee, tenzij'-principe

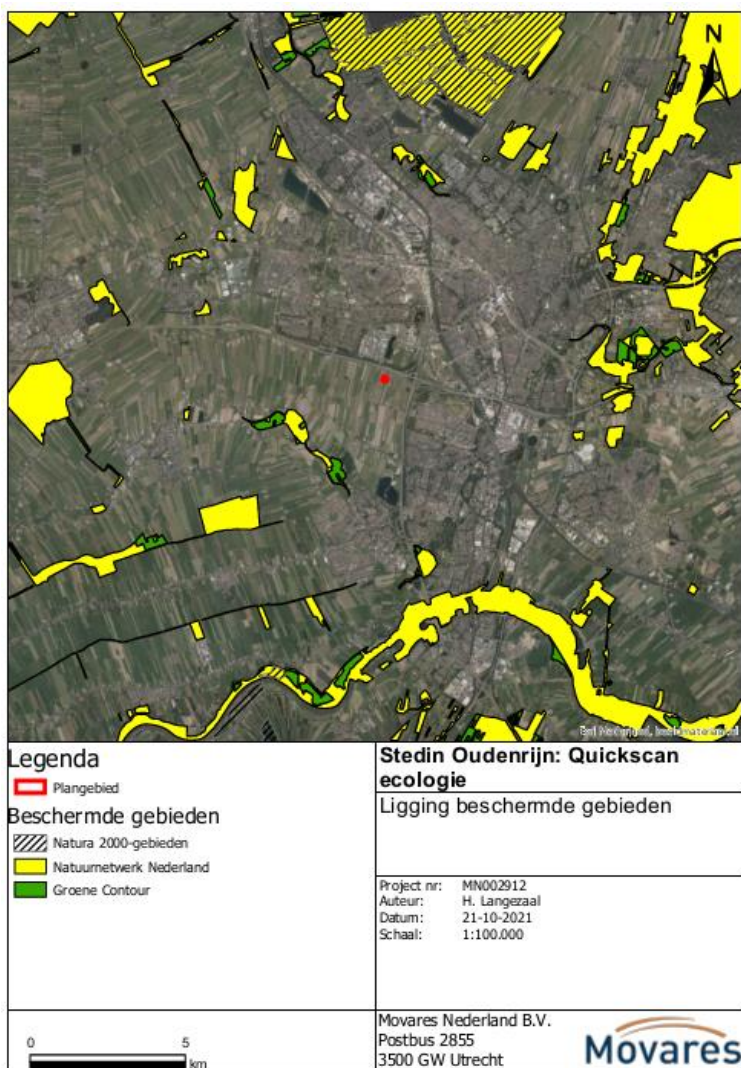
Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Plangebied en conclusie

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar mogelijke effecten voor beschermde plant- of diersoorten en beschermde gebieden, zie Bijlage 2 'Natuur rapport'.

Gebiedsbescherming

In figuur 7 is de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 7: De ligging van beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

Natura 2000-gebieden

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de Natura 2000-gebieden Oostelijke Vechtplassen en Uiterwaarden Lek op een afstand van respectievelijk 8.850 meter en 10.000 meter ten opzichte van het gebied. De aanleg van de nieuwe 10kV en 50k installatie leidt niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk. Gezien de grote afstand tot het Natura 2000-netwerk kunnen indirecte effecten (met uitzondering van stikstofdepositie, zie hoofdstuk 5.4) op Natura 2000-gebieden als gevolg van storingsfactoren zoals geluid en licht worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Op een afstand van 2.888 meter ten zuidwesten van het plangebied bevinden zich terreinen die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het betreft bestaande natuur langs de Hollandse IJssel.

De aanleg van een nieuwe 10kV en 50k installatie leidt niet tot ruimtebeslag op het NNN. Gezien de aard van de werkzaamheden en afstand van tenminste 2.888 meter kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verontreiniging worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden leiden niet tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

Groene contour

Op een afstand van 2.860 meter ten zuidwesten van het plangebied bevinden zich terreinen die onderdeel uitmaken van de Groene Contour. Het betreft bestaande natuur langs de Hollandse IJssel.

De aanleg van een nieuwe 10kV en 50k installatie leidt niet tot ruimtebeslag op de Groene Contour. Gezien de aard van de werkzaamheden en afstand van tenminste 2.860 meter kunnen negatieve effecten als gevolg van verstoring en verontreiniging worden uitgesloten. Effecten op de Groene Contour als gevolg van de werkzaamheden worden uitgesloten.

Soortenbescherming

Binnen het plangebied is wel biotoop aangetroffen die geschikt is voor de volgende beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt: algemene broedvogels, amfibieën en grondgebonden zoogdieren. Verder is rondom het plangebied biotoop aangetroffen wat geschikt is voor de beschermde heikikker en platte schijfhoren.

Indien de watergang intact blijft en zowel de oevers van de watergang als de hogere begroeiing langs de randen van het agrarische perceel behouden blijven, is nader onderzoek naar de heikikker niet aan de orde. Doordat niet aan watergangen wordt gewerkt zijn geen vervolgstappen benodigd voor de platte schijfhoren.

Er is geen nader onderzoek nodig naar beschermde soorten indien watergangen en randen met hoge vegetatie van het agrarisch perceel niet aangetast worden.

Maatregelen

Om negatieve effecten op algemeen beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
- Voorafgaand aan het broedseizoen kan vegetatie kort worden gemaaid om het plangebied onaantrekkelijk te maken als broedplaats voor algemene broedvogels.
- Om effecten op de heikikker te voorkomen dient de begroeiing op de oevers en de begroeiing aan de randen van het agrarische perceel behouden te worden. Ook voor de potentieel aanwezige steenmarter in de directe omgeving, is de aanbeveling om de hogere vegetatie langs de randen van het agrarisch perceel te behouden.
- Werkzaamheden dienen tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd te worden zodat potentieel leefgebied van de steenmarter niet in functionaliteit beperkt wordt.
- Bij de inrichting van de verlichting van het noordelijke agrarische perceel dient uitstraling naar watergangen, de groenstrook ten noorden van het perceel en (indien behouden) de groene stroken rondom het perceel voorkomen te worden. De uitstraling mag maximaal 0,1 Lux zijn. Indien dit niet mogelijk is zal nader onderzoek naar de effecten van verlichting op het functioneel leefgebied van de steenmarter benodigd zijn.
- Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

Houtopstanden

Er staan geen houtopstanden binnen het plangebied. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk.

Conclusie

Uit het hiervoor genoemde blijkt dat er sprake is van geringe effecten op natuur (beschermde soorten).

De oevers en begroeiing aan de randen van het perceel blijven onaangetast. Mocht hier evenwel toch gewerkt moeten worden, zal voldaan worden aan de zorgplicht, dan wel zal een ontheffing worden aangevraagd (die redelijkerwijs verkregen kan worden).

Het Landschapsplan zoals dit wordt gerealiseerd (par. 4.1.3) vormt bovendien een extra kans voor de natuur. Door de keuze voor een groene en ecologische inpassing aan de randen van het perceel en de natuurvriendelijke oevers wordt de natuur versterkt.

Gelet op het bovenstaande vormt ecologie dan ook geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

5.6 Stikstof

Kader

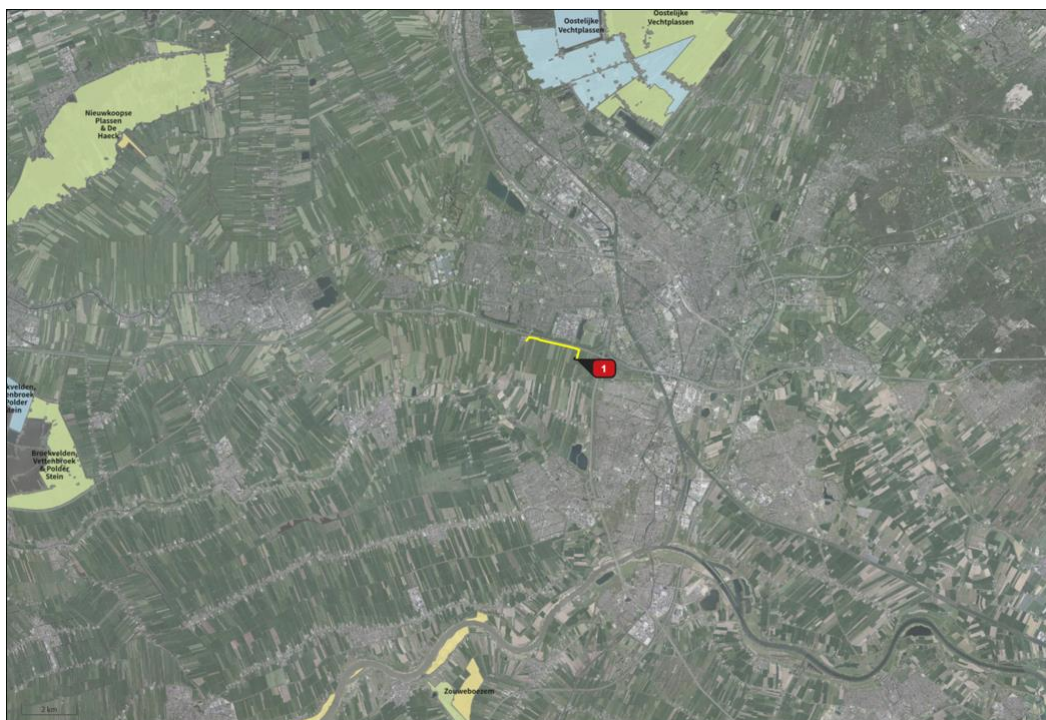
Een (wijziging van een) bestemmingsplan kan alleen worden vastgesteld als het plan geen significant effect heeft op de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijke en planologisch legale situatie. Dit is het geval indien uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie (kleiner dan of gelijk aan 0,00 mol N/ha/jaar). Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een toename aan stikstofdepositie (groter dan 0,00 mol N/ha/jaar) op reeds overbelaste habitattypen, is net als bij projecten meestal een passende beoordeling nodig en tenminste een voortoets. Als uit de passende beoordeling (of voortoets) blijkt dat significante gevolgen zijn uitgesloten, mag het bestemmingsplan vastgesteld worden. De Wet natuurbescherming staat dan niet in de weg voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Per 1 juli 2021 is de Wet Natuurbescherming en het Besluit Natuurbescherming aangepast. Een onderdeel van deze wijziging is de bouwvrijstelling. Dit betekent dat projecten in de aanlegfase vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht Wet Natuurbescherming. Voor deze fase is geen stikstofberekening noodzakelijk. De vrijstelling geldt enkel voor tijdelijke stikstofemissies tijdens de aanlegfase en geldt niet voor structurele stikstofemissies in de gebruiksfase. Volledigheidshalve is voor de aanlegfase van onderhavig project toch een stikstofberekening uitgevoerd.

Plangebied en conclusie

Er is een AERIUS-berekening uitgevoerd voor de realisatie en uitbreiding van het hoogspanningsstation, zie bijlage 3 'AERIUS-berekening'.

Voor de berekeningen voor de aanleg zijn de in te zetten voertuigen, mobiele werktuigen en draaiuren als input gebruikt. In de gebruiksfase is sprake van transport van opgewekte energie. Hierbij is geen sprake van enige vorm van stikstofemissie. Wel zijn incidenteel onderhoud en reparaties benodigd, waarbij sprake is van incidentele voertuigbewegingen. Dit is echter dusdanig weinig dat dit met zekerheid niet leidt tot negatieve effecten. De gebruiksfase is daarom niet beschouwd.

Figuur 8: Het plangebied en de ontsluitingsroute t.o.v. Natura-2000 gebieden

De realisatiefase van het project (beide fases) leidt niet tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en/of habitatsoorten in Natura 2000-gebieden. Dit betekent dat er voor de realisatiefase van het project, in het kader van stikstofdepositie, geen vergunning voor de Wet natuurbescherming hoeft te worden aangevraagd. In bijlage 3 is de AERIUS-uitvoer van de berekening voor zowel fase 1 als fase 2 weergegeven.

5.7 Water

Kader

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden

Voor alle onderbemalingen, bronneringen en andere grondwateronttrekkingen waarbij middels bronbemaling globaal meer dan 100 m³ per uur, langer dan 6 maanden en dieper dan 9 m grondwater wordt onttrokken, moet een vergunning worden aangevraagd bij het waterschap Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden (zie artikel 3.10 Keur 2019). Alle wateraspecten (inclusief Keur-aspecten) worden in de watervergunning geregeld. Indien de grondwateronttrekking bij deze criteria onder de grenswaarden blijft, kan volstaan worden met een melding.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de wateropgave en de benodigde watercompensatie afhankelijk van de aard en omvang van de toename aan verhard, afvoerend oppervlak en van de omgang met het hemelwater. Om de waterhuishouding op orde te houden en wateroverlast te voorkomen, zijn op grond van de Keur bij een verhardingstoename van meer dan 500 m² maatregelen vereist (dit is de ondergrens voor watercompensatie binnen de bebouwde kom).

Visie Water en Riolering en Visie klimaatadaptatie

Voor de openbare ruimte ligt het ambitieniveau van de Gemeente Utrecht voor klimaatadaptatie, water en duurzaamheid hoog. In de Visie Water en Riolering en de Visie Klimaatadaptatie, worden de ambities voorgesteld. Een van de belangrijke principes is de opgave voor klimaatadaptatie samen te laten gaan met de groenopgave. Denk aan blauwgroene daken, gevelgroen, schaduw door bomen tegen hittestress, natuurvriendelijke oevers die ruimte geven voor waterberging en biodiversiteit.

De gemeente streeft conform het beleid van de Europese Kaderrichtlijn Water samen met de waterbeheerder naar een goede ecologische en chemische kwaliteit van het oppervlaktewater. Dit betekent dat de waterkwaliteit veerkrachtig is, ook bij extreem weer en lange termijn klimaat effecten. De waterkwaliteit en ecologie van het oppervlaktewater mag niet achteruit gaan ten gevolge van ruimtelijke ingrepen. Dit sluit aan bij de ambitie vastgesteld door de Gemeente Utrecht in regionaal verband (Netwerk Water en Klimaat) en in de visie Water en Riolering van de Gemeente Utrecht.

Plangebied en conclusie

Waterkwantiteit

Toename verhard oppervlak

Voor het plangebied is een watertoets uitgevoerd, zie Bijlage 4 'Watertoets'. In het plan is sprake van een toename verhard oppervlak. Door deze toename aan verharding komt overtollig hemelwater versneld tot afvoer naar het riool en/of naar het watersysteem. Daar zijn het bestaande riool en watersysteem niet op ingericht, waardoor in het plangebied of in het peilgebied het waterpeil stijgt en wellicht wateroverlast kan ontstaan bij (hevige) regenbuien.

In fase 1 is er sprake van een toename van 518 m² voor de nieuw te realiseren gebouwen, 104 m² voor de terreinverharding en 10 m² voor de uitbreiding van de parkeerplaatsen. Van de bestaande terreinverharding verdwijnt zo'n 900 m² waar nu de schakeltuin staat. Dit wordt later ingezaaid met gras. In totaal betekent dit een afname van 268 m² verhard oppervlak.

In fase 2 is voor nu uitgegaan van 40% verhard oppervlak (worst case) van het gehele terrein. Dit komt neer op een nieuw verhard oppervlak van 2150 m². In tabel 3 staat de toelichting. Het uitgangspunt hierbij is dat de verharding wordt gezien als verhard. Wel dient opgemerkt te worden dat het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden halfverharding of open verharding als onverhard zien, mits er 45 mm neerslag kan worden vastgehouden / geïnfiltreerd in de onderlaag. Hiervoor dient dan wel een laag van zand van minimaal een halve meter dikte worden gerealiseerd onder deze halfverharding. Vooralsnog is dit niet opgenomen in het ontwerp.

Tabel 2 Overzicht toename verhard oppervlak fase 1

Onderdeel	Huidige situatie (m ²)	Toekomstige situatie (m ²)	Toename verhard Oppervlak (m ²)
Dakoppervlak	390	500	110
Terreinverharding	440 (verharding rondom gebouw) 1.500 (verharding rondweg schakeltuin)	83 (noodplek) 190 (nieuwe weg ter plaatse van nieuwe parkeerplaatsen) 170 (verharding rondom gebouw) 1.150 (verharding rondweg schakeltuin)	-347
Parkeerplaatsen	0	100	100
Greppels	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	2.330	2.193	-137

Tabel 3 Overzicht toename verhard oppervlak fase 2

Onderdeel	Huidige situatie (m ²)	Toekomstige situatie (m ²)	Toename verhard oppervlak (m ²)
Dakoppervlak	0	600	600
Terreinverharding	0	1.500	1.500
Parkeerplaatsen	0	10	10
Greppels	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal		2.150	2.150

In november 2021 heeft HDSR een notitie opgesteld met daarin de relevante wateraspecten voor de ruimtelijke ontwikkeling van dit plangebied. Deze notitie 'Notitie waterhuishouding uitbreiding hoogspanningsstation Stedin locatie Oudenrijn Utrecht' is toegevoegd als bijlage bij de Watertoets.

Het plangebied ligt in landelijk gebied en is kleiner dan 5000 m². Dit betekent dat er op basis van de uitvoeringsregels van de Keur van het Waterschap Stichtse Rijnlanden geen verplichting is tot compensatie. Toch is bij een toename kleiner dan 5000 m² in het landelijk gebied het advies van gemeente en het waterschap om in het kader van klimaatadaptatie watercompensatie te realiseren. Om de toename van het verhard oppervlak te compenseren zijn er twee manieren om de versnelde afvoer te voorkomen:

A. Compensatie door graven extra waterberging

Bij het compenseren in open water wordt de richtlijn gebruikt om 15% van de toename van het verhard oppervlak te compenseren. Op basis van 2.013 m² betekent dit dat 302 m² aan nieuw open water moet worden aangelegd.

B. Voorkomen versnelde afvoer door infiltratievoorzieningen

Bij het berekenen van de bergingscapaciteit voor infiltratievoorzieningen is de minimale ontwerp voorwaarde 45 mm per m² afgekoppeld verhard oppervlak. Dit komt neer op het realiseren van een bergingscapaciteit van $2.013 \times 0,045 =$ (minimaal) 91 m³.

In het inpassingsplan is verder toegelicht op welke wijze watercompensatie wordt toegepast.

C. Combinatie van extra waterberging en infiltratievoorzieningen

Een combinatie van bijvoorbeeld 50%/ 50% zou het volgende betekenen: 151 m² nieuw oppervlaktewater en 46 m³ infiltratievoorzieningen. Andere verdelingen zijn ook mogelijk.

In paragraaf 3.7 van de Watertoets (Bijlage 4) zijn diverse schetsen opgenomen waarin de waterberging staat weergegeven. Het betreft vier scenario's waarin de toekomstige inrichting staat afgebeeld.

Waterveiligheid

Er bevindt zich geen regionale waterkering in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Dit onderwerp zal daarom in deze watertoets niet verder worden uitgewerkt. Enkel wateroverlast door extreme neerslag kan de waterveiligheid in gevaar brengen.

Waterkwaliteit

Op de locatie vindt een uitbreiding plaats van de activiteiten, gezien het gebruik van (duurzame) materialen en inzet van bodembeschermende maatregelen is de verwachting dat deze uitbreiding niet leidt tot een verslechtering van de oppervlakte- en grondwaterkwaliteit.

Riolering

In de nieuwe gebouwen zijn geen sanitaire voorzieningen aanwezig. Daarnaast wordt het hemelwater afvoer niet gekoppeld aan de riolering.

Maatregelen voor gevolgenbeperking

In de toekomst kan eventueel wateroverlast en schade aan vitale functies ontstaan als gevolg van klimaatsverandering. De volgende scenario's zijn denkbaar:

1. Een T=10 bui. Hierbij treedt een peilstijging op van circa 30 cm. Dat komt neer op een waterstand van circa NAP -0,80 m.
2. Een weersysteem zoals in Zuid-Limburg (totale neerslagsom van 175 mm). Er kan tot 50 cm water op het maaiveld komen te staan.
3. Het gebied krijgt een status van een waterbergingsgebied. Een waterbergingsgebied zal worden ontworpen op een peilstijging van circa 0,5 tot maximaal 1 meter. E.a. is afhankelijk van de aan te sluiten peilgebieden en maaiveldhoogtes. In de toekomst krijgen we mogelijk te maken met een zogenaamde maalstop bij IJmuiden, waardoor poldergemalen het teveel aan water niet kunnen lozen op het Amsterdam Rijnkanaal. Daarom is het nodig om water uit de stad tijdelijk te bergen. Het noorden van Rijnenburg is vanwege de hoogteligging een geschikte locatie voor een dergelijke waterberging.
4. Een overstroming vanuit de Lek (door een dijkdoorbraak).

Hieronder wordt per scenario beschreven welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele wateroverlast en schade te beperken. Tevens geldt dat de maatregelen genoemd bij de verschillende punten met elkaar gecombineerd kunnen worden.

1. Bij inrichting van een gebouw de kwetsbare voorzieningen voldoende hoog plaatsen in plaats van op de begane grond. Ramen (indien gewenst) op de begane grond kunnen een eventuele waterdruk weerstaan. In het bouwkundig ontwerp van het Schakelstation is alle "gevoelige apparatuur" op de eerste verdieping gesitueerd. Dit is circa 3,0 meter boven maaiveld.
2. De verwachting is dat het water op het maaiveld binnen één of twee dagen is weggepompt uit het plangebied. In het gebied die mogelijk kan overstromen kunnen bouwmaterialen gebruikt worden die waterbestendig zijn of snel hersteld worden. Bijvoorbeeld een waterdichte betonvloerconstructie, waterbestendige vloerafwerking en wandconstructies. Ook kan worden gedacht aan waterbestendige keerschotten bij een gebouw.
3. Als het peilgebied hiervoor ingericht wordt, dient een aantal voorzieningen getroffen te worden, zodat het water niet het terrein van Stedin bereikt. Het aanleggen van een dijk rondom het terrein met verhoogde keerschotten die op een aantal plekken geplaatst worden is dan een mogelijkheid. Andere optie is het deels ophogen van het terrein t.o.v. de directe omgeving. Belangrijk is dat wordt voorkomen dat water het terrein bereikt.
4. Op basis van het klimaatportaal is er een zeer kleine tot extreem kleine kans op overstromingen met een waterdiepte van respectievelijk 20 cm tot 2 meter. Wanneer de dijk vanuit de Lek doorbreekt is de verwachting dat een waterdiepte van circa 0,5 tot 1 meter optreedt. Indien er overstromingen plaatsvinden in het gebied, zullen de elektriciteitsnetten automatisch of handmatige afgeschakeld worden, voornamelijk uit veiligheid en ter voorkoming van elektrocutie. Door wetproof te bouwen kan ontstane schade snel worden hersteld. Het gebouw is dan tot een waterdiepte van 2,5 meter beschermd tegen het water. Onderdeel van het maatregelenpakket kunnen naast technische maatregelen ook niet-technische maatregelen zijn zoals een evacuatieplan. Nadat het water is gezakt en het veilig is om de onderliggende elektriciteitsnetten weer van spanning te voorzien kan het station relatief snel weer elektrische energie leveren. Apparatuur welke in aanraking is geweest met water, heeft een lange reparatie tijd, ook vervangen zal zeker een lange tijd in beslag nemen.

5.8 Bodem

Kader

Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat moet de bodem direct worden gesaneerd.
- Gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten worden gesaneerd als er tevens sprake is van milieuhygiënische risico's. Dit gebeurt functiegericht en kosteneffectief. Tevens is nieuwbouw op een geval van ernstige bodemverontreiniging niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaats vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Plangebied en conclusie

Voor de realisatie van het station vinden grondroerende activiteiten plaats welke mogelijk een effect hebben op de bodemkwaliteit.

Op basis van de resultaten van het bodemonderzoek, zie bijlage 5 'Verkenkend en aanvullend bodem onderzoek (Tauw)', wordt het volgende geconcludeerd:

In een deel van de kleiige ondergrond is op één plaats (boring 44 traject 0,5-0,8 m -mv) een sterk verhoogde gehalte aan zink aangetoond. De sterke verontreiniging met zink is hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door de bijmenging met baksteen en metselpuin gerelateerd aan de slootdemping. En op één plaats (boring 20 traject 0,5-1,0 m -mv) is een matig verontreiniging met nikkel aangetroffen. Op basis van aanvullend/afperkend onderzoek wordt aangenomen dat binnen de voorgenomen ontgraving geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met zware metalen (meer dan 25 m3 grond waarin de interventiewaarde wordt overschreden). De overige parameters zijn maximaal licht verhoogd aangetoond. Waarschijnlijk is sprake van een incidenteel sterk en matig verhoogd gehalte aan respectievelijk zink en nikkel en er is geen aanwijzing voor een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit wordt bevestigd middels het aanvullend uitgevoerde bodemonderzoek. Een deel van het terrein waar het bestemmingsplan betrekking op heeft, is nog niet milieukundig onderzocht. Op grond van het voormalig landbouwkundig gebruik is de verwachting dat de bodemkwaliteit overeenkomt met het reeds uitgevoerde bodemonderzoek zoals bovenstaand beschreven. Hierbij moet worden opgemerkt dat er nog wel een niet onderzochte verdachte locatie op het terreindeel aanwezig is. Het gaat hierbij om slootdempingen.

Voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden wordt het volgende aanbevolen:

- Vrijkomende grond kan in dezelfde gelaagdheid worden terug geplaatst in de ontgraving binnen de voorwaarden die gelden voor een tijdelijke uitname;
- Aanbevolen wordt om onderhavig onderzoek te verstrekken aan de aannemer zodra graafwerk plaats gaat vinden.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor het vaststellen van het Bestemmingsplan.

5.9 Luchtkwaliteit

Kader

Luchtkwaliteit heeft betrekking op luchtverontreiniging door gasvormige stoffen en verontreiniging van de lucht met fijnstof, door vooral verkeer, maar - naar mate het verkeer schoner wordt - ook door andere bronnen zoals houtstook. De luchtkwaliteit beïnvloedt in belangrijke mate de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Wegverkeer, mobiele (bouw)werktuigen en houtstook zijn, samen met de hoge achtergrondconcentratie in Utrecht, de belangrijkste lokale bronnen van luchtverontreiniging.

In artikel 5.16 lid 1 van de Wet milieubeheer is vastgelegd dat het bevoegd gezag bij het vaststellen van

een bestemmingsplan dat gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, rekening moet houden met de effecten op de luchtkwaliteit. De Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) heeft in 2005 advieswaarden opgesteld voor een aantal stoffen. Deze zijn in het algemeen strenger dan de in de wet Milieubeheer gehanteerde grenswaarden.

Sinds 2017 wordt overal in Utrecht voldaan aan de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit. De Wereldgezondheidsorganisatie heeft in 2005 advieswaarden opgesteld voor gezonde lucht. Deze WHO-advieswaarden zijn bedoeld om de gezondheid te beschermen. Deze zijn voor fijnstof strenger dan de grenswaarden van de EU. De WHO stelt zelfs dat er géén veilige concentratie is aan te geven voor fijnstof; op grond van haalbaarheid heeft zij daarom een gezondheids-kundige advieswaarde vastgesteld voor PM₁₀ en PM_{2,5}.

Stof	Grenswaarde EU	WHO-advieswaarde-2005	Toetsingsperiode
NO ₂ (stikstofdioxide)	40 µg/m ³	40 µg/m ³	Jaargemiddelde
PM ₁₀ (fijnstof)	40 µg/m ³	20 µg/m ³	Jaargemiddelde
PM _{2,5} (fijnstof)	25 µg/m ³	10 µg/m ³	Jaargemiddelde

WHO-advieswaarden voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5}

In 2015 heeft de gemeente Utrecht een motie aangenomen waarin de gemeente zich als doel stelt om in de toekomst (2030) naast de wettelijke grenswaarden ook te voldoen aan de WHO-advieswaarden uit 2005 voor fijnstof. Deze advieswaarden (WHO 2005) zijn strenger dan de wettelijke grenswaarden voor PM₁₀ (20 µg/m³) en voor PM_{2,5} (10 µg/m³). Deze motie is uitgewerkt in het raadsbesluit 'Utrecht kiest voor gezonde lucht - luchtkwaliteitsbeleid en uitvoeringsprogramma' van december 2020, waarin is vastgelegd om toe te werken naar de WHO-advieswaarden-2005, die expliciet zijn benoemd in de samenvatting bij het raadsbesluit.

Op 22 september 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden voor fijnstof en stikstofdioxide opgesteld, die (beduidend) lager liggen dan de WHO-advieswaarden uit 2005. Ook neemt de gemeente Utrecht deel aan het Schone Lucht Akkoord, waarin rijksoverheid, provincies en gemeenten samenwerken aan maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit.

Plangebied

De capaciteitsuitbreiding van het hoogspanningsstation functioneert als voedingspunt van het elektriciteitsnet in de regio Utrecht. De luchtkwaliteit in het plangebied is volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2022) op dit moment beoordeeld met 'matig'. Het hoogspanningsstation zelf heeft geen effect op de luchtkwaliteit aangezien er geen uitstoot plaatsvindt door het gebouw zelf.

Enkel voor onderhoud vinden in zeer geringe mate vervoersbewegingen plaats richting het te bouwen hoogspanningsstation. Deze ontwikkelingen zijn dusdanig klein dat deze geen effect hebben op de 'luchtkwaliteit' in de omgeving. Het project draagt dus 'niet in betekende mate' bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor het vaststellen van het Bestemmingsplan.

5.10 Externe veiligheid

Kader

De regelgeving omtrent externe veiligheid heeft tot doel om ongelukken met gevaarlijke stoffen te beperken. Om de veiligheid te vergroten wordt bij bestemmingsplannen aandacht besteed aan veiligheidsrisico's als gevolg van ongelukken bij bedrijven en veiligheidsrisico's als gevolg van ongelukken door het vervoer van gevaarlijke stoffen. Bij zowel bedrijven als het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn twee soorten 'risico' van belang: het "Plaatsgebonden risico" en het "Groepsrisico". Deze worden uitgedrukt in de kans op dodelijke letsels per jaar.

Risiconormen

De risiconormen voor ongelukken met bedrijven en ongelukken als gevolg van vervoer van gevaarlijke stoffen zijn gelijk. De normhoogte voor Plaatsgebonden risico voor gevoelige bebouwing bedraagt 10⁻⁶/jaar. Dit betekent dat er als gevolg van een ongeluk veroorzaakt door een bedrijf of het vervoer van gevaarlijke stoffen, slechts eens in de miljoen jaar (10⁻⁶) een kans mag bestaan dat een persoon, die zich permanent binnen het plangebied bevindt, overlijdt als gevolg van dat ongeluk.

Voor het Groepsrisico is een zogenaamde 'oriënterende waarde' vastgesteld. Deze waarde bedraagt 10⁻⁴/jaar bij 10 doden, 10⁻⁶/jaar bij 100 doden enz. Gesproken wordt van een oriënterende waarde, omdat onder voorwaarden van deze waarde mag worden afgeweken. Dit geldt voor transport. Voor bedrijven is dit 10⁻⁵ bij 10 doden, en 10⁻⁷ bij 100 doden enz.

Plangebied en conclusie

Voor de bouw van het hoogspanningsstation is het aspect externe veiligheid niet van toepassing. Er worden geen nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Ook worden er geen gevaarlijke stoffen opgeslagen. Op ongeveer 300 meter van het plangebied ligt de A12. Over deze weg worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Echter is de afstand tussen de A12 en het plangebied groot genoeg voor gevaar. Er is onderzocht of er zich in het plangebied, of in de omgeving daarvan, nu reeds BEVI-bedrijven bevinden die van invloed zijn op de ruimtelijke ordening binnen het plangebied. Vastgesteld is dat dit niet het geval is. Verder zijn er geen relevante bedrijven en/ of verkeersaders die van invloed zijn op de ruimtelijke ordening binnen het plangebied.

Daarnaast is een hoogspanningsstation geen inrichting in het kader van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Echter valt een transformatorstation van 200-1000 MVA wel onder categorie 4.2 van de bedrijfscategorieën volgens de VNG brochure (met een richtafstand van 50 meter voor gevaar).

Er lopen meerdere kabels door het plangebied. Dit zijn met name kabels van Stedin en Tennet (hoogspanning). Verder liggen er in de buurt van het plangebied geen transportleiding met gevaarlijke stoffen (dichtstbijzijnde leiding met gevaarlijke stoffen ligt op circa 800 meter). Er vindt afstemming plaats met de beheerders van de betreffende kabels en leidingen. De aanwezige kabels en leidingen vormen geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Geconcludeerd wordt dat het aspect Externe Veiligheid geen belemmering vormt voor het vaststellen van het Bestemmingsplan.

5.11 Ontplobbare oorlogsresten

Kader

Als gevolg van de oorlogshandelingen in de Tweede Wereldoorlog zijn er in ons land niet tot ontploffing gekomen ontplobbare oorlogsresten en munitie achtergebleven. Om diverse redenen, onder andere veiligheid en gebiedsontwikkeling, kan de noodzaak ontstaan om deze ontplobbare oorlogsresten (verder OO genoemd) op te sporen en op te ruimen.

Plangebied en conclusie

Uit de quickscan blijkt dat de projectlocatie is gelegen in een gebied waar oorlog gerelateerde handelingen plaats hebben gevonden. Bovendien is er oorlogsinfrastructuur aanwezig geweest in de nabije omgeving. Er is geen aanwijzing dat er op de projectlocatie oorlog gerelateerde handelingen hebben plaats gevonden waardoor er rekening gehouden moet worden met een verhoogd risico op het treffen van NGCE (niet gesprongen conventionele explosieven).

Voor de uitvoering van het project is aan te bevelen om een vooronderzoek uit te voeren. Dit resulteert waarschijnlijk in het inzicht dat op de locatie geen NGCE gerelateerd risico aanwezig is. De uitvoering van het vooronderzoek wordt meegegeven richting de aannemer. Voor het vaststellen van het bestemmingsplan vormt dit geen belemmering.

5.12 Archeologie

Kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

De Erfgoedwet heeft betrekking op archeologie op het land en onder water. Samen met de toekomstige Omgevingswet maakt de Erfgoedwet een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed mogelijk. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijft artikel 38a van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Artikel 38a schrijft voor dat in een bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met in de grond te aanwezige dan wel te verwachten archeologische resten.

Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In Chw bestemmingsplan Hoogspanningsstation Oudenrijn nemen we de regeling voor archeologie op uit het Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht. Het Chw bestemmingsplan Hoogspanningsstation Oudenrijn wordt later vastgesteld dan het Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht. Daarom wordt hier ook de nieuwe regeling opgenomen, omdat anders de oude regeling vastgesteld zou worden nadat het Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht al in werking is getreden. In deze gebiedsaanduiding is opgenomen dat de voor archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Hiermee wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met regels in het bestemmingsplan. Met de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verbeelding in het Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht. Deze archeologische waardenkaart is gebaseerd op de bodemkaart, cultuurhistorische en archeologische waarden en verwachtingen en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van zeer hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting, gebieden van middelhoge archeologische verwachting, gebieden van lage archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te laten sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten worden op grond van de Erfgoedwet beschermd. Op grond van Hoofdstuk 9 Overgangsrecht blijven paragraaf 2 en 3 van hoofdstuk II van de Monumentenwet 1988 van toepassing tot inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierin staat dat aantasting van de beschermde archeologische monumenten niet is toegestaan. Voor wijziging, sloop of verwijdering van een archeologisch Rijksmonument moet een vergunning worden aangevraagd waarop de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beslist. Op de archeologische waardenkaart zijn deze archeologische rijksmonumenten weergegeven als WA1a. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de gemeente bij meervoudige vergunningsaanvragen wel als bevoegd gezag aangewezen en heeft het Rijk advies- en instemmingsrecht.

Gebieden van zeer hoge archeologische waarde (WA2) zijn gebieden waarvan bekend is dat er belangwekkende archeologische waarden zijn, maar die (nog) niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Hier geldt een vergunningsplicht bij bodemingrepen dieper dan 30 cm.

Gebieden van hoge archeologische waarde (WA3) zijn gebieden waar op grond van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch onderzoek bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar waarvan de begrenzing nog niet vastgesteld is. Hier geldt een vergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 30 m² en dieper dan 30 cm.

Gebieden van hoge archeologische verwachting (WA4) zijn gebieden waar nog geen archeologische waarden zijn aangetoond, maar waar de kans op het aantreffen ervan groot is vanwege historisch-topografische bronnen en landschappelijke ondergrond. Hier geldt een vergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm.

Gebieden van middelhoge archeologische verwachting (WA5) zijn gebieden waar nog geen archeologische waarden zijn aangetoond, maar waar de kans op het aantreffen ervan middelgroot is. Dit is gebaseerd op de landschappelijke ondergrond. Hier geldt een vergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 30 cm.

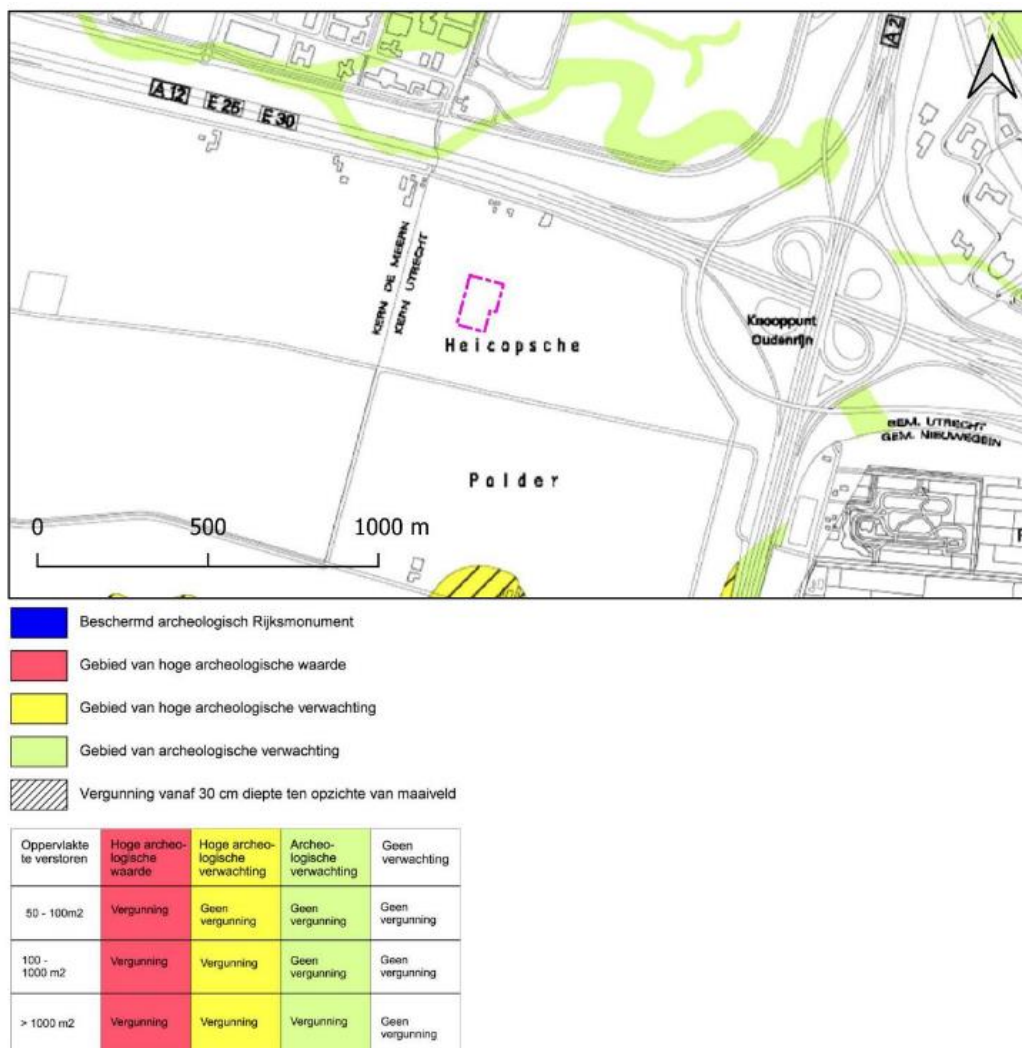
Gebieden van lage archeologische verwachting (WA6) zijn gebieden waar nog geen archeologische waarden zijn aangetoond, maar waar de kans op het aantreffen ervan klein is. Dit is gebaseerd op de landschappelijke ondergrond. Hier geldt een vergunningsplicht bij bodemingrepen groter dan 5000 m² en dieper dan 50 cm.

Gebieden zonder archeologische waarde (WA7) zijn gebieden waar geen archeologische waarden (meer) worden verwacht. Hier geldt geen vergunningsplicht.

Plangebied en conclusie

Volgens de archeologische waardenkaart van de gemeente geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting.

Het plangebied is gelegen in een komvlakte op veen, wat betekent dat in het plangebied gedurende lange tijd sprake was van een nat milieu. Een dergelijk landschap was in het verleden minder geschikt voor menselijke bewoning. Vanaf de Late Middeleeuwen is het gebied ontgonnen en in gebruik genomen als akker- en weiland. Hierdoor geldt een lage verwachting op het aantreffen van archeologische resten van nederzettingen. De archeologische waarden zijn beschermd via een bepaling in Artikel 15 van de regels behorende bij dit Chw Bestemmingsplan.

Figuur 9: het plangebied i.r.t. de archeologische verwachting

Conclusie

Gezien de lage archeologische verwachting in het plangebied vormt het aspect archeologie vormt geen belemmering voor het vaststellen van het Bestemmingsplan.

5.13 Conclusie

De diverse milieuaspecten vormen geen belemmering voor het planvoornemen. Onderhavig bestemmingsplan past binnen de gestelde kaders.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 *Economische uitvoerbaarheid*

Inleiding

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op de integrale gebiedsontwikkeling van het plangebied Oudenrijn, Utrecht. Met betrekking tot dit plangebied faciliteert dit bestemmingsplan de ontwikkeling van de uitbreiding van het hoogspanningsstation Oudenrijn.

Stedin is initiatiefnemer voor het nieuwe bestemmingsplan. Stedin is een netbeheerder en heeft de maatschappelijke taak om de publieke gas- en elektriciteitsnetwerken aan te leggen, beheren en te onderhouden. Het is een gereguleerd bedrijf dat onder toezicht staat van de Autoriteit Consument en Markt. Stedin heeft dit project in haar investeringsplan opgenomen om uit te voeren.

Bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6, eerste lid, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening onderzoek plaats te vinden naar de economische uitvoerbaarheid van het plan. Voorliggend bestemmingsplan maakt het mogelijk Hoogspanningsstation Oudenrijn uit te breiden.

Enkel aan het opstellen van het bestemmingsplan zijn kosten en leges verschuldigd. Deze worden door de initiatiefnemer bekostigd. De economische haalbaarheid van het plan kan hierdoor als aangetoond worden beschouwd.

Planschade

Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan met een planologische wijziging kan in beginsel aanleiding geven tot planschade. Met de initiatiefnemer is overeengekomen dat planschade door de initiatiefnemer wordt bekostigd.

Anterieure overeenkomst

Het bestemmingsplan voorziet in een ontwikkeling van maatschappelijk belang. Namelijk het uitbreiden van het elektriciteitsnet. Het bestemmingsplan doorloopt het Utrechtsplan Proces (UPP0) waarvoor een intentie en plankosten overeenkomst is opgesteld en ondertekend is door Stedin en het College van de gemeente Utrecht. Een exploitatieplan is daarbij niet noodzakelijk.

6.2 *Maatschappelijke uitvoerbaarheid*

Bestuurlijk vooroverleg

In het kader van het wettelijke verplichte overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is het ontwerp bestemmingsplan voorgelegd aan de gebruikelijke partners, waaronder de provincie Utrecht, het Waterschap en overige organisaties. De resultaten van het vooroverleg worden toegelicht in hoofdstuk 6.2.1.

Vooroverleg belanghebbenden

In de afgelopen periode is door Stedin in het kader van participatie en communicatie met belanghebbende bewoners in de nabijheid van het plangebied veelvuldig contact geweest. Concreet is er met onderstaande partijen afgestemd.

Bewoners Ringkade / Heijcopperkade

Alle bewoners aan de Ringkade en de Heijcopperkade zijn middels een persoonlijk bezoek en/of brief geïnformeerd over de voorbereiding van het bestemmingsplan Hoogspanningsstation Oudenrijn.

Deze bewoners waren niet specifiek tegen de ontwikkeling van het Hoogspanningsstation. De zorgen van bewoners richten zich vooral tegen de voorgenomen ontwikkeling van windenergie in het energielandschap. Bewoners worden voor de ter inzage van het bestemmingsplan per brief geïnformeerd over de start van de bestemmingsplanprocedure.

Leger des Heils

Het Leger des Heils is gelegen naast Hoogspanningsstation Oudenrijn en heeft een tijdelijke vergunning tot 5 juni 2025. Daarnaast maakt Het leger des heils van de toegangsweg van Stedin. Stedin en het leger des heils hebben regelmatig contact over de voortgang met betrekking tot het project. Deze besprekingen gaan over de toegangsweg, landschappelijke inpassing en de procedure m.b.t. het bestemmingsplan.

Heijcopperkade 1

Het huis aan de Heijcopperkade 1 heeft een agrarische bestemming. Het huis zelf is al een tijd niet bewoond. De eigenaren worden per brief geïnformeerd.

Heijcopperkade 2

De woning aan de Heijcopperkade 2 grenst aan de toegangsweg van het Hoogspanningsstation Oudenrijn. De bewoners hebben altijd voor het onderhoud van het grasland ten noorden (Eigendom Stedin) van het Hoogspanningsstation gezorgd. De afstemming betreft het gebruik van zwaar bouwverkeer over de toegangsweg, trillingen en mogelijk schade aan de woning en landschappelijke inpassing van het Hoogspanningsstation. De bestemmingsplanprocedure zelf, eventuele planschade en de afstemming van bouwactiviteiten op het in gebruik zijnde perceel waar nu schapen grazen. De bewoners zullen verder persoonlijk worden bijgepraat over de bestemmingsplanprocedure en de voortgang van het project.

Heijcopperkade 2.1

Het huis aan de Heijcopperkade 2.1 heeft een agrarische bestemming en was niet bewoond. Sinds korte tijd is er echter wel sprake van bewoning en wordt er een afstemmingoverleg ingepland. Bewoners zijn reeds eerder per brief geïnformeerd over de voorgenomen werkzaamheden en procedure. De bewoners zullen verder persoonlijk worden bijgepraat over de bestemmingsplanprocedure en de voortgang van het project.

Consortium grondeigenaren rondom Hoogspanningsstation Oudenrijn

Met de grondeigenaren is intensieve afstemming geweest over de procedure met betrekking tot de locatie van de uitbreiding van Station Oudenrijn. Grondeigenaren zagen het liefst dat het station verplaatst werd vanwege de toekomstige gewenste woningbouwlocatie. Verplaatsing betekende echter meer ondergronds ruimtegebruik waar niet gebouwd zou kunnen worden. Extra ruimtegebruik en de wens om dit Station tijdig uit te breiden hebben geresulteerd in de uitbreiding op de huidige locatie. Mede om de grondeigenaren tegemoet te komen heeft Stedin besloten de transformatoren in een gesloten gebouw onder te brengen. . Daarnaast neemt ondanks het toegenomen vermogen de geluidsemissie in de nieuw situatie verder af zodat toekomstige geluidsgevoelige functies minder belemmerd wordt. Het consortium zal persoonlijke worden bijgepraat over de bestemmingsplanprocedure, en de voortgang van het project.

Bestemmingsplan ter inzage

Het bestemmingsplan wordt ter inzage gelegd op het gemeentehuis te Utrecht. De bewoners krijgen een brief toegestuurd en met de direct aanwonenden zal een gesprek plaatsvinden om het bestemmingsplan toe te lichten.

6.2.1 Vooroverleg

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is aan de besturen en diensten van de betrokken bevoegde gezagen gevraagd om een reactie te geven op het concept ontwerp Chw Bestemmingsplan. Dit proces heeft in oktober 2022 plaatsgevonden. Tijdens deze periode zijn de documenten behorende bij het "Chw Bestemmingsplan hoogspanningsstation Oudenrijn" opgestuurd naar de volgende partijen:

- Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR); zie tabel hieronder voor de reactie.
- Gasunie; zie tabel hieronder voor de reactie.
- Provincie Utrecht; zie tabel hieronder voor de reactie.
- RWS Midden Nederland; geen reactie.
- Stedin; geen reactie.
- Tennet; geen reactie.
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU); geen reactie.

Tijdens deze periode is enkel een vooroverlegreactie ingediend door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). De binnengekomen vooroverlegreactie en de daarbij behorende antwoorden zijn in het overzicht hieronder samengevat weergegeven.

Indiener	Overlegreactie (samengevat)	Antwoord
HDSR	Het is voor ons onduidelijk welke maatregelen die worden genomen om eventuele wateroverlast en schade aan vitale functies te voorkomen. Het klimaat verandert en hevige buien zullen vaker en heviger voorkomen. Dit kan een groot risico vormen voor het functioneren van vitale infrastructuur. Wij vragen u om een aantal worst-case scenario's te beschrijven en hiermee rekening te houden bij de inrichting van hoogspanningsstation. Graag het verzoek om in par. 5.7 van de toelichting deze scenario's te beschrijven en aan te geven welke maatregelen worden genomen om eventuele wateroverlast en schade te beperken.	De Watertoets is geactualiseerd op basis van de opmerkingen van HDSR. De worst-case scenario's zijn uitgewerkt in paragraaf 3.6 van de Watertoets. Hierin is per scenario beschreven welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele wateroverlast en schade te beperken. Deze maatregelen zijn vervolgens verwerkt in paragraaf 5.7 van het Chw BP.
	In de waterparagraaf wordt geconcludeerd: De voorkeur voor de watercompensatie gaat op basis van	In de Watertoets zijn 4 verschillende figuren toegevoegd waarin de waterberging staat afgebeeld. In de tekst van de toelichting (par.

	de (lokale) gebiedsomstandigheden uit naar het graven van extra oppervlaktewater (waterberging). Wij zien graag dat de invulling van de benodigde waterberging nader wordt geconcretiseerd in par 5.7 van de toelichting.	5.7 is een verwijzing naar deze paragraaf in de Watertoets opgenomen. Het toevoegen van de 4 schetsen aan de toelichting zou tot te veel onduidelijkheid leiden. Daarom is gekozen voor enkel een verwijzing.
Gasunie	Op grond van deze toetsing komen wij tot de conclusie dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van onze dichtst bij gelegen leiding valt. Daarmee staat vast dat deze leiding geen invloed heeft op de verdere planontwikkeling.	Ter kennisgeving aangenomen.
Provincie Utrecht	Het voorliggende bestemmingsplan geeft ons geen aanleiding opmerkingen te plaatsen in het kader van het provinciaal belang zoals dat is opgenomen in de Omgevingsvisie Provincie Utrecht en geborgd in de bijbehorende Interim Omgevingsverordening Provincie Utrecht.	Ter kennisgeving aangenomen.

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Opbouw regels

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- afwijkingsregels van de bouwregels;
- waar nodig: een bijzondere gebruiksregel, bijvoorbeeld bij wonen een aan-huis-verbonden bedrijf.
- afwijkingsregels van de gebruiksregels;
- eventueel een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, ter bescherming van aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke of natuurwaarden;
- waar nodig: een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht.

7.2.1 Het gebruik van het woord of

Wanneer in de regels van dit bestemmingsplan in een opsomming van gevallen het woord 'of' wordt gebruikt, is daaronder mede begrepen de situatie dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoen. Onder 'of' wordt een combinatie van opties niet uitgesloten.

7.3 Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel worden de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen uitgelegd.

Artikel 2 Wijze van meten

De regels in dit artikel maken duidelijk hoe de gemeente gaat meten, als er in een regel een bepaalde maat, zoals een bouwhoogte, staat.

De verplichte "Anti-dubbeltelregel" uit het Besluit ruimtelijke ordening is in artikel 2, lid 2.5, opgenomen. Deze regel voorkomt dat steeds vanuit de feitelijke situatie van het heden wordt gemeten. Als een bewoner bijvoorbeeld 60% van zijn tuin mag volbouwen en dat ook heeft gedaan, ontstaat een nieuwe tuin. Deze regel verhindert dat de bewoner nu ook weer 60% van de nieuwe, kleinere tuin mag volbouwen.

Hoofdstuk 2 Functies

Artikel 3 Bedrijf - Nutsvoorziening

Voor de realisatie en uitbreiding van het hoogspanningsstation is de functie 'Bedrijf-nutsvoorziening' noodzakelijk. Op dit moment heeft ongeveer de helft van het plangebied al de functie 'bedrijf-nutsvoorziening'. De voor 'bedrijf-nutsvoorziening' aangewezen gronden hebben de functie voor zowel het hoogspanningsstation zelf als de bij de functie behorende voorzieningen, zoals erven, paden, water en groen. Er is een bebouwingspercentage van 40% opgenomen, waarbij rekening is gehouden met flexibiliteit in mogelijke toekomstige ontwikkelingen.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

Deze functie is van toepassing op de wegen waar de nadruk ligt op de afwikkeling van het doorgaande verkeer. Dit betreft de toegangsweg vanaf de Heycopperslaan Utrecht richting het plangebied. Activiteiten die niet voldoen aan de eisen van de Algemene Plaatselijke Verordening en activiteiten die bomen aantasten zijn verboden.

Artikel 5 Leiding - Hoogspanningsverbinding

Deze functie is van toepassing op de gronden waar een bovengrondse hoogspanningsverbinding ligt. Het beheer en onderhoud van de verbinding valt ook onder deze functie.

7.4 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingsplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Hoofdstuk 8 Juridische toelichting van de algemene regels

8.1 Algemene inleiding hoofdstukken 3 tot en met 7

8.1.1 Bijzondere en algemene regels

In bestemmingsplannen zijn twee soorten regels te vinden: *bijzondere regels* die alleen gelden voor locaties waar een bepaalde bestemming of functie geldt en *algemene regels* die voor alle bestemmingen of functies gelden. De bijzondere regels staan in hoofdstuk 2 van de regels van dit plan. De algemene regels staan, de begrippen en meetregels in hoofdstuk 1 buiten beschouwing gelaten, in vijf hoofdstukken: de hoofdstukken 3 tot en met 7. In dit hoofdstuk noemen we de regels van die hoofdstukken 'de algemene regels'.

De algemene regels over activiteiten staan in:

- hoofdstuk 3 Bouwen en slopen;
- hoofdstuk 4 Gebouwen en locaties gebruiken;
- hoofdstuk 5 Grondwerk en
- hoofdstuk 6 Beheer van natuur, flora en fauna.

De algemene regels met het overgangsrecht zijn in hoofdstuk 7 te vinden.

8.1.2 Voortuitlopen op de Omgevingswet, uniformering van regels

De Eerste en Tweede Kamer hebben in 2016 de Omgevingswet aangenomen en sindsdien hebben zij daarin ook nog veel wijzigingen aangebracht. De wet gaat straks, onder meer, de Wet ruimtelijke ordening vervangen. De Omgevingswet is nog niet in werking getreden, maar dat zal waarschijnlijk wel op of rond 1 januari 2023 gebeuren. De Omgevingswet brengt veel veranderingen met zich mee. Een belangrijke verandering voor de gemeente is dat de gemeente dan alle bestemmingsplannen moet overbrengen naar één omgevingsplan.

In 2022 gaat de gemeente in stappen toewerken naar de nieuwe wet en naar het omgevingsplan. Een van de stappen is dat gemeente ervoor zorgt dat alle algemene regels van alle bestemmingsplannen hetzelfde zijn. In januari 2022 is daarom het ontwerpbestemmingsplan Chw bestemmingsplan Algemene regels Utrecht ter inzage gelegd. De afkorting Chw staat voor: Crisis- en herstelwet, een wet die afwijkingen toestaat van de verplichte standaarden voor bestemmingsplannen en die toestaat dat er regels worden gesteld over onderwerpen die in een gewoon bestemmingsplan niet voorkomen, zoals regels over het kappen van bomen. De algemene regels in dat bestemmingsplan gelden voor de hele gemeente, met uitzondering van gebieden waar een beheers verordening geldt.

In dit plan zijn de algemene regels van het bestemmingsplan Algemene regels Utrecht overgenomen. Zo zorgen we dat de uniformiteit van de regels gehandhaafd blijft.

Meer informatie over hoe gemeente toewerkt naar de Omgevingswet en het omgevingsplan is te vinden in hoofdstuk 1 van de toelichting van het bestemmingsplan Algemene regels Utrecht.

8.1.3 Nieuwe termen in de algemene regels

De Omgevingswet gebruikt nieuwe termen. Een 'bestemming' wordt in die wet 'functie' genoemd en 'gebruik' is straks een 'activiteit'. Om te oefenen met de nieuwe termen en om er alvast aan te wennen, zijn deze termen al gebruikt in de algemene regels.

Bij het lezen van de algemene regels is het dus van belang om de onderstaande termen te kennen:

- functie: de "bestemming"; de functie beschrijft waar de locatie met die functie voor bedoeld is;
- locatie: de "gronden", dus de plaats of plek;
- activiteit: het "gebruik"; wat je doet, soms ook wat je nalaat, en soms ook het resultaat van de activiteit.

Om het onderscheid tussen een functie (bestemming) en een activiteit te verduidelijken wordt de activiteit in dit plan meestal met een werkwoord, bijvoorbeeld bouwen, beschreven.

De Omgevingswet hanteert ook de term 'fysieke leefomgeving'. In dit hoofdstuk spreken we van 'leefomgeving'.

De term 'omgevingsvergunning' is in de algemene regels vervangen door 'vergunning', als het gaat om de omgevingsvergunning die de gemeente op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en straks op grond van de Omgevingswet kan vragen.

8.2 *Bouwen en slopen (hoofdstuk 3 van de regels)*

8.2.1 Inleiding op de algemene bouwregels

In hoofdstuk 3 van de algemene regels wordt het bouwen als een zelfstandige activiteit gezien. De algemene regels over bouwen zijn in dat hoofdstuk opgenomen, met uitzondering van regels die bedoeld zijn om een functie (bestemming) te vrijwaren van bebouwing, zoals regels die bij de functie gasleiding horen. Die beschermende regels zijn opgenomen in hoofdstuk 5.

In de regels over de functie (bestemming) die in hoofdstuk 2 van de regels staan kunnen ook regels staan over het bouwen, bijvoorbeeld over de hoogte van een gebouw of het bouwvlak waarbinnen een gebouw moet worden gebouwd. De gemeente toetst een vergunningaanvraag voor het bouwen ook aan die regels. Als een regel uit hoofdstuk 2 in strijd is met de algemene regels, gaat de regel in hoofdstuk 2 voor. Zie ook: paragraaf 8.2.2.

In de bestemmingsplannen Veldhuizen, De Meern en Voordorp-Voorveldsepolder is een 'overige zone - bouwen' aan locaties toegekend. Zo'n zone omvat alle functies waar hoofdgebouwen gebouwd zijn of gebouwd kunnen worden. Grofweg zijn dat de functies die niet tot het openbare gebied behoren, later aangevuld met agrarische functies. Bestemmingsplannen die in 2022 de beheersverordeningen gaan vervangen zullen ook met zo'n zone werken. Zie ook paragraaf 8.2.5. Als een regel geen verwijzing naar de 'overige zone - bouwen' heeft, dan geldt de regel in principe dus voor het hele grondgebied van de gemeente waarvoor een bestemmingsplan geldt, inclusief de gebieden met een Chw-plan. Alleen gebieden met een beheersverordening houden hun eigen regeling.

Omdat de algemene regels zijn opgesteld voor de hele gemeente, kunnen er regels in staan die verwijzen naar zones of aanduidingen die in dit bestemmingsplan niet voorkomen, zoals de genoemde 'overige zone - bouwen' of de 'waarde - omgevingskwaliteit'. Dat is geen probleem: die regels worden dan binnen het plangebied van het bestemmingsplan niet toegepast.

8.2.2 Inleidende regels over het bouwen en het slopen

Artikel 6 Inleidende bepalingen over het bouwen en het slopen

De regel in artikel 6 lid 6.1 zorgt ervoor dat dit hoofdstuk in de hele gemeente kan gelden. Met de regel in lid 6.1 blijven de regels die in bestemmingsplannen in hoofdstuk 2 staan van toepassing, naast de regels die in hoofdstuk 3 van dit plan staan. Dat is logisch, want het is een juridisch principe (het 'lex specialis'-beginsel) dat een bijzondere regel voorgaat op een algemene regel. Zie ook: paragraaf 8.1. Het bestemmingsplan Algemene regels Utrecht bevat een uitgebreide toelichting op dit lid.

De regel in lid 6.2 verbindt het bouwen met de functie (bestemming) van het gebouw. Als de functie van het gebouw niet past bij de functie van de locatie, mag het bouwen ook niet. Een bedrijfspand past bijvoorbeeld wel op een locatie met de functie Bedrijf, maar niet op een locatie met de functie Groen. Een vergunningaanvraag voor een bedrijf op zo'n locatie zal op grond van lid 6.2 moeten worden geweigerd.

Lid 6.3 dient twee doelen. Allereerst wordt onder 1 zeker gesteld dat een bestaand, legaal bouwwerk (een gebouw is ook een bouwwerk) in dit plan als een legaal bouwwerk wordt gezien, ook al bepaalt een regel in dit artikel dat zo'n bouwwerk niet gebouwd mag worden. Met legaal wordt bedoeld:

- toen het bouwwerk gebouwd werd, beschikte de eigenaar over de vergunningen die toen verplicht waren en was het bouwen op grond van de wet toegestaan of
- het gebouw is later gelegaliseerd of mocht op grond van latere regelgeving gebouwd of in stand gelaten worden.

De verwijzing naar lid 6.1 geeft aan dat lid 6.3 buiten toepassing moet blijven als een regel bij een functie (bestemming) bepaalt dat een bepaald gebouw niet in overeenstemming met de functie is. Zo'n regel kan in transformatiegebieden voorkomen.

De regel onder 2 is bedoeld voor bouwwerken die gebouwd zijn om te voldoen aan een voorwaardelijke verplichting. Dergelijke gebouwen mogen niet afgebroken worden.

In lid 6.4 staat een regel die uit de bouwverordening komt en die in het omgevingsplan thuishoort. Het is een praktische regel die ervoor moet zorgen dat de bouw op een zorgvuldige manier start, namelijk op de juiste hoogte en op de juiste plek. De woorden "in ieder geval" maken duidelijk dat er andere redenen kunnen zijn om nog niet met de bouw te beginnen. De voorschriften in de omgevingsvergunning kunnen de start bijvoorbeeld verbieden zolang nog niet aan een bepaalde voorwaarde is voldaan en is ook mogelijk dat er voor de bouw nog meer vergunningen nodig zijn.

Het aangeven van het peil of het uitzetten van rooilijnen is niet altijd nodig. De gemeente kan in zo'n geval aangeven dat de bouwer kan starten met de bouw.

8.2.3 Bijzondere regels over het bouwen

Artikel 7 Bijzondere regels over bouwen

Lid 7.1 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Dit lid zorgt voor de uitvoering van het parkeerbeleid. De regels onder 1 en 3 zorgen ervoor dat een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet voldoen aan het gemeentelijk parkeerbeleid. Dat betekent dat de aanvrager moet zorgen voor voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen. Wat voldoende is, hangt af van wat er gebouwd wordt. Het college gebruikt beleidsregels om te toetsen of een bouwplan voorziet in voldoende parkeergelegenheid. Bij de vaststelling van dit plan staan die beleidsregels in de Beleidsregel parkeernormen fiets 2021 gemeente Utrecht en de Beleidsregel parkeernormen auto 2021 gemeente Utrecht. In die beleidsregels staan de normen waarmee de parkeerbehoefte berekend wordt, de mogelijkheden voor maatwerk en hoe het aantal te realiseren parkeerplaatsen bij het gebruik van die mogelijkheden wordt berekend.

De regels in dit lid vloeien voort uit artikel 3.1.2, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening en uit de vergelijkbare bepaling in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, artikel 7c, zesde lid. Die wettelijke regelingen staan toe dat een bestemmingsplan regels kan bevatten, waarvan de uitleg bij de uitoefening van een daarbij aangegeven bevoegdheid afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels. Uit de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 maart 2017 (201605713/1/R3) over het bestemmingsplan "Facetherziening parkeren" van de gemeente Groningen, volgt dat de gemeente een dynamische en algemeen geformuleerde verwijzing naar het geldende parkeerbeleid in de regels mag opnemen, zolang er in redelijkheid geen onduidelijkheid kan bestaan over welke beleidsregels over parkeernormen er gelden.

8.2.4 Bouwen is toegestaan

Artikel 8 Bouwen is toegestaan

Voor de duidelijkheid: het "bouwen is toegestaan" in de kop van artikel 8 wil zeggen dat op grond van hoofdstuk 3 van de regels geen vergunning nodig is. Vaak is op grond van de wet wel een omgevingsvergunning nodig of brengt de bouwactiviteit ook een vergunningplichtige activiteit met zich mee, bijvoorbeeld het bouwen bij een gasleiding.

Het eerste lid, lid 8.1 beschrijft de gevallen waarin geen vergunning nodig is. Onder 1 worden de bouwwerken bedoeld die op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zonder vergunning, zelfs zonder bouwvergunning, gebouwd mogen worden (zie paragraaf 8.1). De regel onder 2a spreekt voor zich. Onderdeel 2b verwijst naar bouwregels die bij de regels bij een functie (bestemming) staan, bij traditionele bestemmingsplannen zijn dat de bouwregels in hoofdstuk 2. Als de regels die een functie horen een bouwwerk toestaan, dan is het bouwen op grond van dit onderdeel toegestaan. Als een aanvrager bijvoorbeeld een gebouw van 8 meter hoog wil bouwen en bij de functie (bestemming) of op de plankaart (verbeelding) staat dat daar bebouwing tot 9 meter is toegestaan, dan is het bouwen toegestaan. De bouwer moet op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wel een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen aanvragen en de bouwer moet ook voldoen aan artikel 46.

In lid 8.2 staan de kleine afwijkingen van regels over het bouwen, afwijkingen die normaal gesproken geen effect hebben op de planologische of stedenbouwkundige invulling van een gebied en de leefbaarheid niet aantasten. Deze regels staan ook al in het Chw bestemmingsplan Algemene regels voor bouwen en gebruik. Meestal is voor de genoemde bouwwerken wel een omgevingsvergunning nodig. Dit lid bepaalt slechts dat voor de *afwijking* (namelijk de overschrijding van de bouwgrens) geen vergunning nodig is.

8.2.5 Bouwen met een vergunning

Artikel 9 Bouwen met vergunning

In artikel 9 staan de mogelijkheden voor het bouwen met een vergunning. Dat kan een vergunning zijn om in afwijking van regels te mogen bouwen of een vergunning voor het bouwen als dat zonder vergunning niet is toegestaan. De grondslagen voor deze vergunningen staan respectievelijk in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening en in artikel 7c, lid 14, van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. De werking is overigens vergelijkbaar: de bouwmogelijkheid die vergund kan worden, is in overeenstemming met de geest van het plan, als aan de voorwaarden die bij de vergunningplicht horen wordt voldaan. Dit artikel biedt de mogelijkheid om bouwwerken te bouwen die de burens als hinderlijk kunnen ervaren. Daarom doet degene die wil bouwen er goed aan om even met de burens te gaan praten, voordat de vergunningaanvraag gedaan wordt.

Lid 9.1 Bouwen buiten de bouw- en bestemmingsgrens

De werking van lid 9.1 heeft net als artikel 8, lid 8.2, tot doel om kleine afwijkingen toe te kunnen staan. In tegenstelling tot de regel in artikel 8, lid 8.2, mag op grond van lid 9.1 ook de bestemmingsgrens overschreden worden. De afwijking kan daardoor ingrijpender zijn. Daarom is voor deze afwijking een vergunning van burgemeester en wethouders nodig. Het is niet de bedoeling dat de afwijking de aard van de aangrenzende functie (bestemming) aantast. Dan zou sprake zijn van een wijziging van die functie. Het college is daartoe niet bevoegd. Zo is in de gevallen die onder c genoemd zijn een vrije hoogte als voorwaarde opgenomen, om te voorkomen dat de grond waarboven gebouwd wordt niet meer veilig gebruikt kan worden en daarmee feitelijk ongeschikt wordt voor de functie. Dit lid is een voortzetting van de regeling in het Chw bestemmingsplan Algemene regels voor bouwen en gebruik.

Lid 9.2 Bouwen met een kleine afwijking van regels

In lid 9.2 staan de kleine afwijkingen die doorgaans in een apart artikel met als titel 'Algemene afwijkingsregels' in bestemmingsplannen worden opgenomen. Deze regel is een uitbreiding ten opzichte van het Chw bestemmingsplan Algemene regels over bouwen en gebruik. Deze afwijking betreft een collegebevoegdheid. Deze bevoegdheid hoeft dus niet in alle gevallen toegepast te worden. Zo is voor het bedrijventerrein Lage Weide onderzocht of de 10% afwijking kan worden toegepast. Dit zal in de belangenafweging moeten worden betrokken.

Lid 9.3 Hoofdgebouwen bouwen of verbouwen in de 'overige zone - bouwen'

Lid 9.3 behandelt het bouwen en verbouwen van hoofdgebouwen. Dit lid wekt wellicht de indruk dat hoofdgebouwen buiten de 'overige zone - bouwen' zonder vergunning mogen worden gebouwd. Dat is niet het geval. De genoemde zone komt alleen voor in bestemmingsplannen die beheersverordeningen vervangen en met toepassing van de Crisis- en herstelwet toewerken naar de Omgevingswet. Het bouwen van hoofdgebouwen is in die plannen alleen toegestaan met een vergunning die op grond van de regels in dit plan kan worden verleend. In andere plannen mag een hoofdgebouw ook alleen met een vergunning gebouwd worden. Die vergunningplicht volgt uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een aanvraag wordt vervolgens getoetst aan het bestemmingsplan, dus aan de bij de functie horende bouwregels en aan de algemene regels. Zie ook paragraaf 8.2.4.

De 'overige zone - bouwen' zorgt ervoor dat de website waarop het plan geraadpleegd wordt een link naar de bouwregels laat zien, als je met de muis binnen die zone klikt.

Lid 9.3 onder 2a, 2b, 2c en 2d, sloop-nieuwbouw van hoofdgebouwen

Bij de regels in onderdeel 2, onder a, b, c en d, gaat het om het vervangen van een hoofdgebouw, bijvoorbeeld een woning of een school, door een nieuw hoofdgebouw, sloop-nieuwbouw dus.

De regel onder a is vooral bedoeld voor hoofdgebouwen die door een calamiteit, zoals een brand, verloren zijn gegaan. Maar wie dat wil, mag zijn hoofdgebouw ook afbreken en een nieuw hoofdgebouw terugbouwen. Het uitgangspunt van de regel onder a is dat het hoofdgebouw op dezelfde plek, met eenzelfde grondvlak wordt teruggebouwd met ongeveer dezelfde hoogte. De regel wil wel enige flexibiliteit bieden en eist daarom een "vergelijkbare omvang".

Wat de bestaande hoogte is, zal in veel gevallen, vooral bij rijtjeshuizen, een school of een appartementencomplex, duidelijk zijn. Om twijfel bij de beoordeling van de bestaande hoogte zoveel mogelijk te beperken wordt in bijlagen bij de toelichting van plannen die een beheersverordening vervangen zoveel mogelijk een overzicht opgenomen van de bestaande hoogtematen op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan.

De regel onder b staat toe dat er een groter hoofdgebouw wordt teruggebouwd. Die vergroting moet dan wel bijdragen aan een verbetering van het straatbeeld, bijvoorbeeld omdat de bouwhoogte beter past in de omgeving. De burens mogen weinig of geen last hebben van de vergroting. Dat betekent bijvoorbeeld ook dat de vergroting geen parkeeroverlast en vrijwel geen extra verkeer mag veroorzaken. Een vergunningaanvraag voor een groter hoofdgebouw wordt in ieder geval beoordeeld door een deskundige in het vakgebied van stedenbouw.

De regels onder c en d gaan over vervangen en verplaatsen van het hoofdgebouw.

De regel onder c heeft als voorwaarde dat het om een gebouw met een maatschappelijke functie gaat. Deze regel sluit aan bij de tot nu toe veel voorkomende manier van bestemmen: een perceel wordt aangewezen voor een maatschappelijke functie en in de regels wordt in procenten aangegeven hoeveel van het perceel bebouwd mag worden. Zo is een flexibele invulling mogelijk. Die flexibiliteit is nodig, om snel te kunnen reageren op veranderingen in de vraag naar nieuwe schoollokalen. De regels stellen nogal wat eisen aan een nieuw hoofdgebouw. De nieuwbouw moet passen in zijn omgeving, geen onevenredige hinder voor de burens geven en de effecten op de gezondheid van de gebruikers van het gebouw mogen niet slechter worden dan in de oude situatie. Daarbij is niet alleen het gebouw zelf van belang, maar ook de plek van bijvoorbeeld een schoolplein.

Als het te vervangen hoofdgebouw een deel is van lintbebouwing, wat in bijvoorbeeld Leidsche Rijn voorkomt, dan mag het nieuwe hoofdgebouw ook op een andere plek worden teruggebouwd. Dat staat in de regel onder d. Deze regel geldt alleen voor woningen en niet voor andere functies, dus ook niet voor bedrijfswoningen. Het hoofdgebouw moet dus de functie wonen hebben of een vergunning voor de activiteit wonen. Ook hier gelden voor het bouwen op een andere plek extra regels, bijvoorbeeld om te voorkomen dat het buurperceel onevenredig gehinderd wordt, of dat door de gekozen nieuwe plek de geluidsbelasting op de gevels zoveel toeneemt dat niet meer aan de normen van de Wet geluidhinder wordt voldaan. Burgemeester en wethouders kunnen beleidsregels vaststellen die zij gebruiken om te beoordelen of een aanvraag aan de voorwaarden voldoet.

Lid 9.3 onder 2e, bedrijfsbebouwing

De regel in onderdeel 2, onder g, biedt bedrijven de mogelijkheid om de bedrijfsbebouwing uit te breiden. Deze regel volgt de jurisprudentie, met de nuancering dat de uitbreiding niet mag leiden tot een verslechtering van het woon- en leefklimaat. Deze nuancering is nodig, omdat de bedrijven die binnen deze zone vallen vaak niet op een bedrijventerrein maar in een woonwijk staan.

8.2.6 Bouwen is niet toegestaan

Artikel 10 Bouwen is niet toegestaan

Dit artikel hoort bij artikel 9, waarin wordt geregeld welke bouwwerken met een vergunning gebouwd mogen worden binnen de 'overige zone - bouwen'. Je zou uit dat artikel de conclusie kunnen trekken dat je voor het bouwen buiten de 'overige zone - bouwen' geen vergunning nodig hebt.

De 'overige zone - bouwen' is ten tijde van het opstellen van het ontwerp van dit plan alleen opgenomen in de bestemmingsplannen Veldhuizen en Voordorp-Voorveldsepolder. In de andere bestemmingsplannen staan de regels over wat er gebouwd mag worden bij de regels over de functie (bestemming). Het is niet de bedoeling dat de toets aan die regels voortaan achterwege blijft. Daarom is in artikel 10 een algemeen verbod opgenomen. Als een initiatief past binnen de bouwregels van de functie, dan blijft het verbod op grond van artikel 6, lid 6.1, buiten toepassing.

8.2.7 Slopen

Artikel 11 Slopen met vergunning

De regels in dit artikel gaan over het slopen van bouwwerken op locaties die beschermd worden tegen ongewenste ontwikkelingen. Op dergelijke locaties eist het plan een sloopvergunning. Het kan zijn dat op grond van de wet ook nog een sloopvergunning nodig is, bijvoorbeeld als de veiligheid van personen in gevaar komt of als het te slopen bouwwerk een monument is. De sloopvergunning die op grond van de regels van dit plan verleend kan worden vervangt die wettelijke sloopvergunning niet.

Dit artikel biedt de mogelijkheid om af te wijken van het sloopverbod dat in de regels bij een functie (bestemming) is opgenomen.

Het college van burgemeester en wethouders beoordeelt een vergunningaanvraag aan de hand van het project waarvoor de sloop nodig is. Het is namelijk van belang om te weten of er iets in de plaats komt van wat gesloopt wordt en hoe dat er dan uit gaat zien. De regels voor het slopen op een locatie die valt binnen het gebied van de functie Waarde - Werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie (lid) zijn strenger dan de regels in lid , omdat de functie om een hoge mate van bescherming vraagt.

8.3 Gebouwen en locaties gebruiken (hoofdstuk 4 van de regels)

8.3.1 Inleiding

In de Wet ruimtelijke ordening staat dat de gemeente waar nodig regels moet stellen over "het gebruik van de grond en van de zich daar bevindende bouwwerken". Daarmee bedoelt de wetgever dat de gemeente duidelijk moet maken wat je op een plek mag doen of bouwen en als er iets gebouwd is, waarvoor je het gebouw mag gebruiken. De Omgevingswet heeft de term 'gebruik' vervangen door 'activiteit'. Dit plan gebruikt de nieuwe term. Het bouwen is al in hoofdstuk 3 van de regels geregeld. Andere activiteiten staan in de hoofdstukken 4, 5 en 6. De regels in hoofdstuk 5 gaan alleen over het gebruiken van de bodem en de ondergrond. In hoofdstuk 6 staan de regels uit de kapverordening. De andere regels over activiteiten staan in hoofdstuk 4.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een dergelijk gebruiksverbod hoeft daarom niet in de regels te worden opgenomen.

8.3.2 Activiteiten die niet zijn toegestaan

Artikel 1 Activiteiten die niet zijn toegestaan

Lid 12.1 Een activiteit moet passen bij het doel van functies

In dit lid staat dat activiteiten die niet passen bij een functie (bestemming) die is toegewezen aan een locatie niet zijn toegestaan op die locatie. Als er op één locatie twee of meer functies gelden, dan moet een activiteit bij al die functies passen. Op een locatie met de functie Groen en de functie Leiding - Gas, mag géén eik geplant worden. Die activiteit past prima bij de functie Groen, maar levert gevaar op voor de gasleiding en is dus verboden.

Lid 12.2 Activiteiten die in het algemeen niet mogen

In bestemmingsplannen zijn altijd regels opgenomen, meestal onder het kopje "strijdig gebruik", die voor alle functies (bestemmingen) gelden. Deze regels maken duidelijk welke activiteiten in ieder geval niet mogen, ook al lijkt de activiteit binnen het doel van een functie te passen. De activiteiten die lid 8.2 noemt, zijn niet toegestaan, behalve als een regel uit hoofdstuk 2 expliciet aangeeft dat dat gebruik wel mag. Spullen opslaan in de voortuin leidt bijvoorbeeld tot een rommelig straatbeeld. Daarom is dat onwenselijk en verboden. En seksinrichtingen mogen bijvoorbeeld alleen gevestigd worden met een vergunning op basis van de APV in een gebouw dat de functie (bestemming) 'seksinrichting' heeft. De gemeenteraad heeft prostitutiebeleid vastgesteld waarin aan het aantal seksinrichtingen een maximum is gesteld. Dat maximum aantal prostitutiebedrijven is opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Het Utrechtse prostitutiebeleid voorziet niet in uitbreiding van de mogelijkheden voor prostitutie. Raamprostitutie wordt geconcentreerd op de daarvoor aangewezen locatie aan het Zandpad. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel en het beleid om prostitutie zoveel mogelijk te concentreren op één plek, zijn nieuwe seksinrichtingen niet toegestaan. Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit plan geen algemeen verbod, maar wel een verbod op nieuwe vestigingen van seksinrichtingen. Prostitutie is ook niet toegestaan als bedrijf-aan-huis.

Bij toepassing van de regel onder j staat de activiteit 'opslaan' centraal. Een auto die bij een garagebedrijf staat geparkeerd om te worden gerepareerd valt niet onder deze regel, omdat er geen sprake is van opslag.

De regel onder k maakt een uitzondering voor het gewone tuinafval. Met 'tijdelijk' wordt de periode bedoeld die een bewoner redelijkerwijs nodig heeft om het tuinafval af te voeren of op te laten halen.

8.3.3 Bedrijfsactiviteiten

In artikel 13.2 is het gemeentelijk beleid uit de Bedrijventerreinenstrategie 2012 verwoord. Het gaat hier in het bijzonder om de regels over kantoren op bedrijventerreinen. Bij nieuwe bedrijventerreinen en bij nieuwe bestemmingsplannen van bestaande terreinen wordt het uitgangspunt dat niet meer dan 30% van bedrijfsgebouwen gebouwd en gebruik mag worden als kantoorruimte. In de meeste bestemmingsplannen is ook een maximum gegeven aan het kantoorvloeroppervlakte van maximaal 2.000 m² per bedrijf. Deze voorwaarde is ook in dit plan opgenomen. Voor zover in bestemmingsplannen afwijkende regels zijn opgenomen gaan de afwijkende regels voor op de algemene regels van dit bestemmingsplan.

8.4 Grondwerk: activiteit in de bodem (hoofdstuk 5 van de regels)

In hoofdstuk 5 worden regels gesteld aan activiteiten die de bodem en de ondergrond kunnen verstoren. Het artikel wordt in de aanloop van de Omgevingswet stap voor stap opgebouwd. De eerste stap is het onderbrengen van de bescherming voor leidingen en voor archeologische resten in het bestemmingsplan. Later kunnen bijvoorbeeld regels worden toegevoegd die nodig zijn voor de bescherming van het grondwater of regels die nodig zijn om koude-warmteopslag in de bodem ordelijk te laten verlopen.

In de regels van het plan staat voor welk grondwerk een vergunning nodig is. Die vergunning werd vroeger 'aanlegvergunning' genoemd. Op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kan zo'n vergunning verleend worden. De wettelijke grondslag voor de vergunning is te vinden in artikel 3.3, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 14 Vergunning in verband met de bescherming van een functie

De bescherming van leidingen en waterkeringen wordt in bestemmingsplannen meestal geregeld in de zogenoemde 'dubbelbestemmingen'. In de regels bij zo'n functie (bestemming) staat dan welke vergunningen nodig zijn om te mogen graven of bouwen op de locaties waar de functie geldt. Om het aantal regels te beperken en om te voorkomen dat voor de ene leiding andere regels gelden dan voor de andere, zijn in dit plan de regels die voor meer dan een functie gelden in dit hoofdstuk met algemene regels opgenomen. Burgemeester en wethouders beoordelen aan de hand van een vergunningaanvraag of de te beschermen functie schade kan oplopen en of er gevaar kan ontstaan. Voordat dat ze een besluit nemen, vragen burgemeester en wethouders advies aan de beheerder.

Het bouwen op een leiding of waterkering is alleen toegestaan, als de bouwer een vergunning op grond van het tweede lid heeft die in werking is getreden. Dit volgt uit artikel 9, lid 9.6.

Artikel 15 Bescherming van archeologische waarden

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet maakt de Verordening op de archeologische monumentenzorg deel uit het van het tijdelijke omgevingsplan dat op grond van de wet ontstaat. Voor de zichtbaarheid van de regels over de archeologie in dat tijdelijke omgevingsplan is het beter om ze alvast in het plan op te nemen. De verplaatsing van de regels heeft als gevolg dat de legesverordening moet worden aangepast, om nog leges te kunnen heffen voor de archeologievergunning. De betreffende aanpassing kan pas per 1 januari 2023 gedaan worden, wat ook de datum is waarop de Omgevingswet naar verwachting in werking treedt. De regels in dit artikel treden daarom ook pas op die datum in werking.

De regels die de archeologische resten beschermen vloeien voort uit de verplichtingen op grond van het Verdrag van Valletta. In dat verdrag is bepaald dat de landen die meedoen zorgen voor behoud van de archeologische waarden, het liefst door archeologische resten in de bodem te laten zitten.

De gemeente heeft ter uitvoering van het Verdrag van Valletta jarenlang gewerkt met de archeologische waardenkaart waarop de kans op het vinden van archeologische resten is aangegeven. Sinds het vaststellen van die kaart is er veel archeologisch onderzoek gedaan. De resultaten van de onderzoeken zijn verwerkt in een nieuwe waardenkaart.

De afstanden en graafdiepten die op de archeologische waardenkaart zijn aangegeven zijn met behulp van onderstaande tabel verwerkt in de regels en op de verbeelding.

verwachtingswaarde, van hoog naar laag	maximale graafdiepte	maximaal te verstoren oppervlakte
WA1 (monument)	0	0 m ²
WA2 = overige zone - archeologische verwachting - 2	30 cm	0 m ²
WA3 = overige zone - archeologische verwachting - 3	30 cm	30 m ²
WA4 = overige zone - archeologische verwachting - 4	30 cm	100 m ²
WA5 = overige zone - archeologische verwachting - 5	30 cm	500 m ²
WA6 = overige zone - archeologische verwachting - 6	50 cm	5000 m ²
WA7	onbeperkt	onbeperkt

De zones met de laagste nummers worden het zwaarst beschermd in de regels. Die zones zijn bijvoorbeeld toegekend aan locaties in de binnenstad of aan locaties waar de Romeinse weg in de bodem zit. Op plekken waar geen zone is aangewezen, is voor grondwerk geen vergunning nodig ter bescherming van de archeologie.

Binnen de gebieden die op de archeologische beleidskaart is aangeduid als WA6 ontstaat alleen een vergunningplicht bij een initiatief met een zeer grote verstoring. De meeste bouwpercelen zijn veel

kleiner dan 5000m². Bij het bepalen van de grens van de 'overige zone - archeologische verwachting - 6' is daarmee rekening gehouden door die kleinere percelen buiten de grens van de aanduiding te houden, als het evident is dat zo'n grote verstoring daar niet kan plaatsvinden. Zo wordt voorkomen dat een initiatiefnemer onnodig tegen de signalering van mogelijke archeologische resten aanloopt.

De zones worden aangepast, als uit nader onderzoek blijkt dat er geen of juist meer archeologie op een locatie is.

In lid 15.1 staat wanneer voor grondwerk geen vergunning nodig is op grond van het plan.

De hierboven weergegeven tabel is verwerkt in de leden 15.2 en 15.4, waarbij aan de hand van de omvang van het grondwerk wordt bepaald of de activiteit een vergunning nodig heeft of niet.

8.5 Natuur, flora en fauna (hoofdstuk 6 van de regels)

Dit hoofdstuk komt in de geldende bestemmingsplannen niet voor. Het hoofdstuk wordt gevuld met regels die over het beheer van flora, fauna of natuur gaan. Dat is een onderwerp dat onder de zogenoemde "verbrede reikwijdte" van het plan valt.

8.5.1 Kappen, inleiding

Om te oefenen met het overzetten van verordeningen naar het omgevingsplan zijn de regels uit de kapverordening, dat zijn regels over het kappen van bomen, in dit hoofdstuk geplaatst. Andere onderwerpen volgen na inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 16 Aantasten van bomen of andere houtopstanden

Dit artikel gaat over het vellen van een of meer houtopstanden, waarmee ook het kappen een of meer bomen bedoeld wordt. Het artikel geldt in ieder geval voor houtopstanden die binnen de bebouwingscontour houtkap (zie hieronder de toelichting van lid 16.6 zie paragraaf 8.5.6) staan. Een houtopstand is in de Omgevingswet gedefinieerd als "een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend". Dat kunnen ook een of meer bomen zijn. Vellen staat in de Omgevingswet gedefinieerd als "het rooien of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben". Ook het kappen van bomen valt dus onder deze definitie. Deze definities zijn verplicht en daarvan kan niet worden afgeweken.

Het doel van de regels over het kappen is het beschermen van houtopstanden, omdat die belangrijke waarde hebben voor van ecologie, cultuurhistorie en voor de leefbaarheid van een straat of buurt. Deze waarden, maar ook de boomwaarde, bepalen of een vergunning verleend kan worden. De boomwaarde wordt bepaald aan de hand van de omvang van de boom, de economische waarde, de invloed op de locatie, de conditie van de boom en de manier waarop de boom gepland is.

De regels in dit artikel verbieden het kappen van bomen zonder een vergunning van burgemeester en wethouders. De vergunning kan worden geweigerd als het kappen de bovengenoemde belangen doorkruist. Het behoud van waardevolle bomen moet worden afgewogen tegen andere belangen, zoals het belang van degene die tot velling wil overgaan. Als bomen gekapt worden of door andere oorzaken verloren gaan, dan geldt in beginsel een herplantplicht.

Afstandseis erfgrans in het Burgerlijk Wetboek en noodkap

Niet alle regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening zijn opgenomen.

In artikel 5:42 Burgerlijk Wetboek staat dat er geen bomen, heesters of heggen binnen de afstand 2 meter van de erfgrans mogen staan, behalve als de planten lager zijn dan de erfafscheiding, als de eigenaar van het erf van de burens toestemming heeft gegeven of als het erf grenst aan een openbare weg of een openbaar water. Op grond van lid 2 van dat artikel kan de gemeente in een verordening een kleinere afstand opnemen. Dat heeft de gemeente Utrecht gedaan. Een bestemmingsplan (en ook het omgevingsplan) is geen verordening. Daarom kan de regel over de kleinere afstand niet worden verplaatst en moet dus in de Algemene Plaatselijke Verordening blijven staan.

De regels over noodkap kunnen niet worden opgenomen in het plan, omdat deze onderwerpen over de openbare orde en veiligheid gaan. Deze regels blijven in de Algemene Plaatselijke Verordening. In artikel 16.1 onder 2e van de regels is aangegeven dat de vergunningplicht vanwege een aanschrijving in geval van noodkap is uitgezonderd.

8.5.2 Vergunningplicht

Lid 16.1: vergunningplicht voor kappen

Op de vergunningplicht gelden een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen hebben betrekking op het periodiek vellen van hakhout voor het uitvoeren van regulier onderhoud, het periodiek knotten of kandelaberen als cultuurmaatregel bij daarvoor geschikte boomsoorten, het kappen van bomen die moeten worden gekapt op grond van de Plantgezondheidswet of het kappen van bomen waarvoor een maatwerkvoorschrift is gesteld. Ten slotte geldt een tweetal uitzonderingen die hierna nader wordt besproken.

Lid 16.1, onderdeel 2, onder b

Na 50 jaar zijn de meeste bomen uitgegroeid, volwassen. Voor het kappen van deze bomen die ouder zijn dan 50 jaar geldt altijd een vergunningplicht.

Voor bomen die jonger zijn dan 50 jaar geldt de vergunningplicht alleen als de boom op een perceel staat dat groter is dan 300m². Die regel is opgenomen, omdat in het verleden bleek dat vergunningen voor het kappen van een boom niet of nauwelijks werden geweigerd als de boom in een kleine tuin stond. Nu de regel alleen voor grotere percelen geldt, hoeft in 80% van de gevallen die voorheen vergunningplichtig waren geen vergunning meer te worden aangevraagd.

Bij het berekenen van de oppervlakte van een perceel is een aparte regel voor huurwoningen opgenomen, zodat het bij de uitvoering geen verschil maakt of de woning gehuurd of gekocht is. Kadastrale percelen met huurwoningen kunnen namelijk heel groot zijn. Zonder deze nuancering zouden huurders veel vaker een vergunning moeten aanvragen.

Artikel 16, lid 16.1, onderdeel 3

Voor specifieke situaties, namelijk tijdelijke natuur, botanische tuinen en bosplantsoenen geldt een tijdelijke vergunning die het karakter heeft van een jaarvergunning. Deze vergunning is gekoppeld aan een beheerplan. In dit beheerplan moet door de organisatie worden aangegeven welke bomen het behouden waard zijn of welke zij willen vellen en of (want er geldt geen herplantplicht) zij daarbij in herplant of vervanging gaan voorzien. Het beheerplan moet van tevoren door het college worden goedgekeurd. Aan de hand van het beheerplan kan het college bovendien bepalen of de vergunning voor een periode van één, twee of drie jaar wordt verleend. Er kan door het college dus een integrale afweging worden gemaakt waarbij ook de looptijd van de vergunning kan worden betrokken. Bovendien kunnen voorschriften aan de vergunning worden verbonden. Dit terwijl het voor de organisaties het voordeel biedt dat zij vergunningsaanvragen kunnen bundelen.

8.5.3 Beoordeling van de aanvraag

Onderdeel 1: hoofdbomenstructuur als weigeringsgrond

De nota Bomenbeleid Utrecht (pdf; 3,7 MB) maakt deel uit van de Omgevingsvisie Utrecht. Een van de belangrijkste doelen uit het bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur in de stad behouden en waar mogelijk versterken. Bomen in structuren zijn van waarde voor cultuurhistorie, ecologie en landschap. Een boom heeft een hogere waarde wanneer deze deel uitmaakt van een structuur. Bomen in lanen kenmerken zich door forse maten en onderlinge samenhang. Hun belang is daarmee wijkoverstijgend. In Utrecht hebben we de hoofdbomenstructuur aangewezen. Deze is uit de volgende onderdelen opgebouwd:

- De bomen op lijnen en plekken die kenmerkend zijn voor de geschiedenis van de stad vormen de cultuurhistorische structuur.
- Bomen die een belangrijke samenhang vertonen met de omgeving (landschap, infrastructuur en bebouwing) vormen de ruimtelijke structuur.
- De ecologische structuur bestaat uit bomenlijnen die belangrijke verplaatsingsmogelijkheden bieden voor flora en fauna.

In dit bomenbeleid ligt de nadruk op de rol van de bomen, maar de structuur kan uiteraard worden ondersteund door begeleidende beplanting. We willen de bomen uit de hoofdbomenstructuur beschermen, zodat de verbindingen van de structuur in stand blijven. Bomen uit de hoofdbomenstructuur mogen alleen gekapt worden als dat noodzakelijk is. Daarvoor is een goede belangenafweging noodzakelijk. Het verlies aan waarde van de structuur moet gecompenseerd worden.

De principeprofielen in bijlage 2 van De nota Bomenbeleid Utrecht zijn richtinggevend voor ontwerp, onderhoud en beheer. In de principeprofielen staan kenmerken van de verschillende lijnen en structuren aangegeven.

Onderdeel 2: diverse waarden

a. ecologische waarde

Hoe ouder de boom, hoe belangrijker de rol in de ecologische betekenis. Een oude boom heeft meer biomassa en geeft meer leefruimte aan organismen. Bomen zijn ecologisch zeer waardevol als zij in een echte verouderingsfase komen en ook allerlei afbraakprocessen starten. Dat laatste gebeurt in een stedelijke omgeving slechts sporadisch. De ecologische waarde neemt ook toe naarmate het milieu waarin de bomen verkeren meer lijkt op het oorspronkelijke milieu waar de soort zijn oorsprong vindt: de samenhang met een gezond bodemsysteem en met de struik-, kruid- en diersoorten die erbij horen.

Voor de ecologische waarde is het belangrijk dat de bomenstructuur geen grote leemten gaat vertonen als gevolg van het vellen van bomen. Bij bomenlanen gaan we uit van een maximaal te overbruggen afstand van 30 meter tussen twee bomen.

Voorbeelden van ecologische waarden:

- de boom biedt een schuil-/broedplaats aan fauna;
- er groeien bijzondere/zeldzame planten op de boom (maretak, korstmossen of andere epifyten);
- er is sprake van een ecologische verbinding voor bijvoorbeeld vogels en insecten, of
- er zijn andere redenen waarom de boom ecologische waarde heeft, bijvoorbeeld omdat de boom op een open stuk grond staat, de boom is een rustplaats voor vogels en insecten of omdat de boom op buurtniveau een verbinding tussen de bomen in de straat en het achterliggende grasveld vormt.

b. cultuurhistorische waarde

Bomen kunnen verweven zijn met de geschiedenis van Utrecht. Ze helpen de ontstaansgeschiedenis van de stad over de eeuwen zichtbaar te maken.

Voorbeelden van cultuurhistorische waarde:

- de boom is herkenbaar als herdenkings-, of markeringsboom;
- de boom levert een buitengewoon aandeel in de beleving van architectonisch belangrijke gebouwen, of
- de boom heeft om andere redenen cultuurhistorische waarde wat bijvoorbeeld blijkt uit archieven of navraag bij bewoners.

c. ruimtelijke waarde

Bomen hebben ruimtelijke waarde, omdat ze bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad en de leefomgeving. Bomen brengen samenhang in de stad. Samenhang ontstaat wanneer bomen deel uitmaken van het gehele ruimtelijke samenspel van het onderliggende landschap, het netwerk van wegen en water en de bebouwing. Een samenhangende boombeplanting verduidelijkt de (historische) ruimtelijke opbouw van de stad door de relatie met bijvoorbeeld het landschap of stadsgezicht weer te geven, of met de functie of gebruik.

Voorbeelden van ruimtelijke waarden:

- de boom heeft een duidelijke ruimtelijke invloed op wijkniveau;
- de boom is opvallend en indrukwekkend vanwege formaat;
- de boom is beeldbepalend door de mate waarin het beeld van de plek wijzigt door het verwijderen van de boom;
- het verwijderen van een boom veroorzaakt de ervaring van een kale vlakte;
- er zijn andere redenen waarom de boom ruimtelijke waarde heeft bijvoorbeeld in een situatie waarin de boom bijdraagt aan de herkenbaarheid in de wijk: elk kind kent de boom en het speelveld.

d. milieuwaarde

Bomen zorgen voor een eigen microklimaat. Zij dragen op vele manieren bij aan een gezond en veilig woon- werk- en leefmilieu in de stad en zo aan het welzijn van de mens.

Voorbeelden van milieuwaarde:

- de boom speelt een belangrijke rol bij de tijdelijke berging van water;
- de boom is van belang in verband met hoge bebouwingsdichtheid en/of weinig groen in de omgeving van de boom);
- de boom heeft een buitengewone dempende werking op hinderlijke (monotone) geluiden van verkeer of industrie, of
- de boom heeft om andere redenen milieuwaarde bijvoorbeeld omdat het een van de weinige bomen in een straat is en er met het verdwijnen alleen nog het grasveld met omliggende heesters overblijft.

e. boomwaarde

De boomwaarde aan de hand van onderstaande aspecten bepaald:

- de oppervlakte in vierkante centimeters van de dwarsdoorsnede op 1,3 meter boven het maaiveld;
- de economische waarde;
- de standplaatswaarde;
- de conditiewaarde;
- de waarde van de plantwijze.

8.5.4 Herplantplicht

Artikel 16, lid 16.4 herplantplicht

Sinds 21 november 2018 moet iedere houtopstand die geveld wordt gecompenseerd worden door het planten van bomen en struiken die vergelijkbaar zijn met de gevelde planten. Voor elke boom die wordt gekapt, moet een nieuwe boom of struik worden geplant. Dit noemen we de 'herplantplicht'. De belangrijkste redenen voor deze herplantplicht zijn: het bomenaantal in Utrecht minimaal op peil houden en de mogelijkheid om te kunnen handhaven als er geen herplant plaatsvindt. Binnen 36 maanden na het krijgen van de vergunning voor het vellen moet de beplanting zijn vervangen. Het college kan van deze termijn afwijken als een project heel lang loopt of als er andere redenen zijn die een vervanging binnen 6 maanden complex maken. De nieuwe bomen of andere vormen van groen moeten op de plek waar gekapt wordt geplant worden. Als dat niet kan, in de buurt van de plek waar gekapt wordt en als dat ook niet kan, dan mag het ook ergens anders in de stad. Als vervanging helemaal niet mogelijk is, kan in plaats daarvan een financiële compensatie worden opgelegd voor het verlies van groen. Dit geld wordt gebruikt voor het planten van bomen of groen in Utrecht. De herplant is geslaagd als de gekapte houtopstand duurzaam is vervangen door een andere boom, struik of groen.

Gereedmeldingsplicht

In de vergunningvoorschriften wordt de eis opgenomen dat binnen twee nadat de herplant voltooid is, dat wordt gemeld bij burgemeester en wethouders. De gemeente controleert of de herplantplicht wordt nageleefd binnen de gestelde termijn. De gereedmeldingsplicht is een belangrijk hulpmiddel voor toezicht en handhaving.

Uitzondering herplantplicht: bosplantsoen, tijdelijke natuur, botanische tuin

Bosplantsoenen zijn houtachtige beplantingen die overwegend bestaan uit inheems materiaal met, in wisselende verhoudingen en samenstelling, een kruid-, struik-, en bomenlaag. In plaats van herplant is voor bosplantsoenen 'natuurlijke verjonging' beter. Bij de kap van een boom wordt daarom geen nieuwe boom geplant, maar krijgen zaailingen in de ondergroei kans om uit te groeien tot een grote boom. Dit verhoogt de ecologische waarde van het bosplantsoen.

Tijdelijke natuur is een term vanuit de Wet natuurbescherming. De grondeigenaar heeft vooraf juridische toestemming geregeld op grond van de Wet natuurbescherming om tijdelijk natuur aan te leggen en te onderhouden die de eigenaar later mag verwijderen. Dit wordt bijvoorbeeld toegepast bij bouwprojecten wanneer de grond pas over een aantal jaar ontwikkeld wordt. In de tussentijd heeft het gebied een hoge ecologische waarde. De grote hoeveelheid bomen die zich in de tussentijd spontaan ontwikkelt, is uitgezonderd van de herplantplicht. Hierdoor zorgen we ervoor dat bomen en natuur zich ongehinderd kunnen ontwikkelen zonder de uiteindelijke ontwikkeling van het bouwproject onmogelijk te maken.

De Botanische Tuinen beheren en ontwikkelen hun bomencollectie op basis van cultuurhistorie, onderwijs, onderzoek en natuurbescherming. De kap van oude bomen en het planten van nieuwe bomen wordt al jaren van tevoren bepaald. Vaak wordt de herplantplicht op een andere wijze ingevuld, door van tevoren de nieuwe boom al op te kweken.

Om een uitzondering op de herplantplicht te krijgen, moet de aanvrager een meerjarig beheerplan maken en ter beoordeling voorleggen aan het college. Het doel van het beheerplan is om te beschrijven hoe de waarde van de bomen op peil wordt gehouden. In dit beheerplan moet de aanvrager aangeven welke bomen het behouden waard zijn of welke zij voornemers zijn te vellen en of zij daarbij in herplant gaan voorzien. Aan de hand van het beheerplan kan het college bepalen voor welke periode de vergunning wordt verleend. Bovendien kunnen voorschriften aan de vergunning worden verbonden. Aan het eind van de looptijd van de vergunning wordt het beheerplan geëvalueerd.

8.5.5 Indieningseisen voor een vergunning

De indieningseisen van lid 16.5 zijn overgenomen van artikel 7.5 van de Regeling omgevingsrecht. Na invoering van de Omgevingswet zal deze regeling komen te vervallen. De indieningsvereisten moeten dan zijn geregeld in het omgevingsplan.

8.5.6 Bebouwingscontour

In lid 16.6 is de aanwijzing van de Bebouwingscontour Houtkap opgenomen die onder de Omgevingswet moet worden aangewezen op grond van artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De Bebouwingscontour Houtkap is dezelfde als de contour op grond van de Verordening tot vaststelling van de bebouwde kom Houtopstanden 2018. Binnen deze contour is de gemeente volledig bevoegd. Buiten deze contour gelden de gemeentelijke regels over houtopstanden. Buiten die bebouwingscontour mogen gemeenten ook regels stellen voor die houtopstanden waarover geen rijksregels zijn gesteld in het Besluit activiteiten leefomgeving (paragraaf 11.3.2). Gemeenten mogen buiten de bebouwingscontour houtkap regels stellen over bijvoorbeeld fruit- en notenbomen, houtopstanden langs wegen en waterwegen en beplantingen in één rij langs landbouwgronden, productiebossen voor houtige biomassa en houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat (art. 11.111, tweede lid van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)). Dit is in lijn met de huidige Wet natuurbescherming.

Als het gaat om houtopstanden die wél onder de bescherming van het Bal vallen, kunnen de gemeenten nog steeds regels stellen met andere oogmerken dan die genoemd worden in het Bal. De oogmerken in het Bal zien op natuurbescherming, instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. Buiten de bebouwingscontour houtkap kunnen gemeenten dus regels stellen bijvoorbeeld ter bescherming van de cultuurhistorische of recreatieve waarde van een gebied of het voorkomen van visuele hinder of onveilige situaties. Het Bal biedt niet de mogelijkheid voor gemeenten om regels te stellen over houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met dezelfde oogmerken als de rijksregels (met de oogmerken natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland of het beschermen van landschappelijke waarden). In dat geval kan de gemeente wel het stellen van extra regels aandragen bij de provincie.

8.6 Algemeen overgangsrecht (hoofdstuk 7 van de regels)

Artikel 17 Overgangsrecht

In het Besluit ruimtelijke ordening zijn standaardregels opgenomen die in elk bestemmingsplan moeten worden overgenomen.

Als de in het plan opgenomen regels, voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsregels van toepassing. De overgangsregel heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, als de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn gebouwd, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Met een beroep op het overgangsrecht kan wel een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag ook worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is al aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Daarom is in de overgangsregeling bepaald dat het gebruik, dat al in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is natuurlijk ook afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik al zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 58 Slotregel

In dit artikel is de naam van het plan, de citeertitel, omschreven. De naam is een vereenvoudiging van de naam die in de officiële publicatie wordt gebruikt: "Chw bestemmingsplan Hoogspanningsstation, Oudenrijn". Die naam in de publicatie is nodig voor de website ruimtelijkeplannen.nl.

Bijlagen toelichting

- Bijlage 1: Akoestisch onderzoek
- Bijlage 2: Natuur rapport
- Bijlage 3: AERIUS-berekening
- Bijlage 4: Watertoets
- Bijlage 5: Verkennend en aanvullend bodem onderzoek (Tauw)